RAKENTAJA

Numero 9
Perjantai 16.9.2016

MP2 Itella Oyj

SuPerRaksassa pudottiin taas

keskiaukeama

6 **Tessille** vuosi jatkoaikaa

7 **eAsioinnissa** muutoksia

20 **Rakentajahaukut** Haminassa

TIETEEN JA TAITEEN MIES

Helsingin kulttuurijättiläisen, Kaapelitehtaan tuore toimitusjohtaja, Kai Huotari, on aina luovinut kahta polkua.

Johanna Hellsten

Rakentajassakin haastateltu Kaapelin edellinen toimitusjohtaja **Petri Sirviö** jätti tehtävänsä alle kahden vuoden jälkeen. Se tuli **Kai Huotarille** kuin taivaan lahjana. Hän oli edellisen kerran hakenut tehtävää 10 vuotta sitten. Silloin eivät rahkeet aivan riittäneet ja homman sai **Stuba Nikula**. Nyt valinta osui Huotariin.

– Se oli vanhan haaveen toteutuminen, kun olin sitä tosiaan kymmenen vuotta aikaisemmin hakenut. Tuli valtava ilon tunne, sillä Kaapeli pitää sisällään kauheasti historiaa. Tietysti siinä tuntee vastuun siitä, että pitää osata vaalia tätä perinnettä, Huotari muistelee ensifiiliksiään, kun valinnasta ilmoitettiin.

Huotari kertoo myös, että hän tunsi tulleensa kotiin.

– Täällähän oli jo valmiiksi hirveästi tuttuja ihmisiä.

Huotari sanoo, että henkilökunta otti hänet hyvin vastaan. Kaapelia pyöritetään kokoonsa nähden melko pienellä porukalla.

– Meitä on vähän laskutavasta riippunen 16:sta 18 henkeen. Se on pieni porukka. Me mahdumme yhteen huoneeseen, mikä on minusta hyvä asia, sillä kommunikointi on helppoa.

Leffafriikki

Kauppatieteiden tohtori Huotari on opiskellut Helsingin yliopistossa, Teknillisessä korkeakoulussa, Svenska Handelshögskolanissa, Ranskassa ESAV-korkeakoulussa ja Kalifornian arvostetussa Berkeleyn yliopistossa.

Huotarin kiinnostus taiteeseen lähti elokuvista. Hän myöntääkin olevansa varsinainen leffafriikki. Opiskeluaikojensa alkupuolella 1990-luvulla hän oli mukana Helsingin yliopistolla HYY:n Elokuvaryhmässä. Huotarin toimiessa ryhmän puheenjohtajana ryhmä sai vihdoinkin ajettua yliopiston ainevalikoimaan elokuvan- ja televisiotutkimuksen. Samaan aikaan Huotari oli töissä Suomen Elokuvaarkistossa. HYY:n porukka toi arkistoon puhumaan suomalaisia ja kansainvälisiä elokuvatutkimuksen huippuja ja sali oli iltaisin täpöten täynnä.

– Vuodelle 1996 osuu minun elämäni superviikko. Ensinnäkin silloin Helsingin yliopisto teki päätöksen elokuvatutkimuksen ottamisesta mukaan ainevalikoimaan. Toiseksi, isännöin ranskankielentaitoisena professori **Guy Chapouilléta** Toulousen yliopistosta, kun hän tuli elokuva-arkiston vierailevaksi luennoitsijaksi. Viikon mittaisen vierailunsa jälkeen hän kutsui minut Ranskaan opiskelemaan elokuvakouluun, jota hän veti, Huotari kertoo.

Superviikon kolmas tapahtuma oli, kun Huotari tapasi samaisen professorin välityksellä nykyisen vaimonsa. Huotari kosi samana iltana ja sai myöntävän vastauksen.

Huotari muutti nuorikkoineen Ranskaan opiskelemaan Toulouseen ja valmistui sieltä ohjaajaksi. Siinä vaiheessa perhe palasi Suomeen. Elokuvantekijähaaveet evät kestäneet kauaa; koska Huotari ei ollut opiskellut elokuvan tekemistä Suomessa, puuttui häneltä kaikkein tärkein, eli suomalaisten tekijöiden verkosto.

– Siinä vaiheessa tein sitten diplomi-insinööriopinnot maaliin vuonna 2003.

Huotari myös työskenteli hetken aikaa yrityksessä, joka teki sisältöjä Nokian puhelimiin. Veri veti kuitenkin kulttuurin pariin. Huotarista tuli arvostetun DocPoint-dokumenttielokuvafestivaalin toiminnanjohtaja kolmeksi vuodeksi.

– Se oli hirveän hauskaa hommaa, mutta myös äärimmäisen kuluttavaa. Kolmen kuukauden ajan ennen festivaaleja tein töitä 24/7. Kun vaimoni tuli toistamiseen raskaaksi, ajattelin, että ei tämä enää toimi, joten vuonna 2006 siirryin muihin töihin.

Huotari työskenteli erilaisten innovaatiotoimintaan keskittyneiden organisaatioiden palveluksessa, teki tutkimustyötä ja opiskeli myös pari vuotta Berkeleyn yliopistossa, jossa syntyi aineisto väitöskirjaa varten. Väitöskirjassa tutkittiin kuluttajien välistä kommunikaatiota palvelukokemuksen aikana.

Kovan teknologian ja tutkimuksen sekä taiteen ja kulttuurin liitto on määritellyt Huotarin koko urapolkua.

– No niinhän se menee. Se on varmaan minulle tyypillistä. En ole kauhean hyvä missään, mutta olen aika hyvä aika monessa asiassa. Sellainen jokapaikanhöylä, Huotari sanoo naurahtaen.

Rakennuttaja

Huotarin käsiin luovutettiin hyvässä talouskunnossa oleva yhtiö. Kaapelitehtaaseen kuuluu myös Suvilahden tehdaskiinteistöalue, jossa järjestetään muun muassa Flow- ja Tuska-festivaalit.

– Kiinteistöyhtiö pyörii hyvin. Meillä on vuokrausaste koko ajan yli 90 prosenttia. On valtava onnistuminen monella tavalla, että tällainen kulttuuritalo pyörii omalla rahoituksella. Ja se on myös hyvin harvinaista, sillä esimerkiksi kulttuurikeskusten eurooppalaisen verkoston, Trans Europe Hallesin muista taloista harva pystyy siihen.

Helsingin kaupunki omistaa kokonaan Kiinteistöyhtiön. Kaupunki kuitenkin sekaantuu hyvin vähän yhtiön toimintaan.

– Se varmaan auttaa, että yhtiön rahoitus on kunnossa. Meillä on kaupungin edustus hallituksessa, mutta on ollut alusta asti selvää, että Kaapeli toimii itsenäisesti, Huotari sanoo.

Hyvä talous mahdollistaa myös kasvamisen. Seuraava jättiprojekti on Kaapelitehtaan omistukseen tuleva Tanssin talo, jota on yritetty puuhata Suomeen jo pitkän aikaa. Ratkaisevana sysäyksenä toteutumiselle tuli Jane ja Aatos Erkon säätiön päätös rahoittaa talon rakentamista 15 miljoonalla eurolla. Valtio rahoittaa taloa kuudella miljoonalla eurolla ja Helsingin kaupunki samalla summalla.

– Kiinteistö rakentuu Kaapelin kylkeen ja tulee meidän taseeseemme. Me vuokraamme sitä sitten Tanssin talolle, joka pyörittää toimintaa. Hankesuunnitelma tarkentuu syksyn aikana ja rakentamaan päästään vuonna 2018, mikäli valituksia kaavasta ei tule. Valmista pitäisi olla vuonna 2020.

Toinen iso lähiaikojen projekti on Suvilahden Kaasukellojen kunnostus. Helsingin kaupunki tekee hankesuunnitelmaa korjaukseen. Kun korjaus on saatu valmiiksi, tulevat tilat Nuorisoasiainkeskuksen ja Elävän musiikin yhdistyksen, Elmun käyttöön.

Kolmantena projektina on Kaapelin suunnitteluvaraus Jätkäsaareen valmistuvan Clarion-hotellin viereisessä **Lars Sonckin** piirtämässä makasiinissa. Siihen suunnitellaan arkkitehtuurimuseota.

– Helsingin olemassa oleva arkkitehtuurimuseo on todella pieni. Uusi paikka houkuttelisi myös risteilymatkustajia. Haluaisimme siihen erilaista yleisöä palvelevaa toimintaa, kuten näyttelyitä, kauppaa, ravintolaa ja niin edelleen.

Mahdollistaja

Viime vuosina Huotari ei enää ole tuntenut henkilökohtaista tarvetta kulttuurin tekemiseen. Hän pitää itseään enemmän mahdollistajana. Hänellä on Kaapelitehtaan osalta unelma; miten saada siitä paikka, jossa yleisö ei tule vain yksittäisiin näyttelyihin ja tapahtumiin, vaan hengailemaan pidemmäksi aikaa?

– Haluaisin Kaapelin olevan kävijäystävällisempi kuin nyt. Tyypillinen kävijä tulee vain käymään jonkun yksittäisen vuokralaisen luona. Yksi ongelma on siinä, että on vaikea selvittää, mitä kaikkea Kaapelilla on ja tapahtuu. Se johtuu pitkälti siitä, että kulttuuritoimijat ovat tulleet sinne omaehtoisesti. Me olemme vain kiinteistöyhtiö, Huotari muistuttaa.

– Esimerkiksi omat lapseni käyvät siellä tanssikurssilla. Siellä ne muut vanhemmat odottavat hikoillen toppatakeissaan, että lapset pääsisivät sieltä. Sen sijaan, että vanhemmat tulisivat itse nauttimaan jostain muusta kulttuuritarjonnasta sen aikaa, kun lapset tanssivat. Siinä me emme ole vielä onnistuneet.

Kaapelin muokkaamisessa helsinkiläisten olohuoneeksi auttaisi Huotarin mukaan myös se, että Kaapelilla olisi myös jokin paikka auki kello yhdeksän jälkeen illalla.

Huotari ei itse ole haaveillut elokuvaohjaajan urasta sen jälkeen kun ensimmäinen lapsi syntyi.

– Elokuvahaaveisiin liittyi tarve jättää jälkensä maailmaan. Luulen, että lapsen saaminen täytti sen aukon elämässä. Pidän kuitenkin itse sitä todella tärkeänä, että minulla on tällainen ”taiteilijamenneisyys”. Ehkä se antaa tässä hommassa sellaista herkkyyttä, kun ymmärtää sitäkin puolta.

Huotari keskittyykin nyt, kuten on tehnyt jo jonkin aikaa luomaan puitteita muille. Oli sitten kyse kulttuurista tai tieteestä.

Oletko vieläkin leffafriikki?

– Olen, totta kai! ■

Kiinteistö Oy Kaapelitalo

- Kaapelitehdasta hallinnoi Helsingin kaupungin omistama Kiinteistö Oy Kaapelitalo.
- Yhtiö peruskorjaa ja vuokraa vanhoja teollisuusrakennuksia taiteen, kulttuurin ja käsityön tarpeisiin.
- Vuoden 2008 alusta yhtiö on hallinnoinut myös Suvilahden vanhaa energiantuotantoaluetta.
- Tulevaisuudessa rakennettava Tanssin talo kuuluu myös kiinteistöyhtiölle.
- Yhtiöllä on pitkäaikaisia vuokralaisia yhteensä reilu 300 lukuisine alivuokralaisineen.
- Itse Kaapelitehdas käsittää 56 000 neliötä ja rakennus on Suomen suurin kulttuurille pyhitetty tila.
- Kaapelitehtaalla toimii 3 museota, 12 galleriaa, tanssiteattereita, taidekouluja sekä taiteilijoita, bändejä ja erilaisia luovien alojen yrityksiä.

Helsinki 16.9.2016

jukka.nissinen@rakennusliitto.fi

Paetkaa purret kevein purjein

KESÄLOMAREISSUILLANI vierailen usein kunnankirjastoissa. Kaikesta digitalisoitumisen ja langattomien verkkojen vouhotuksesta huolimatta julkinen kirjastolaitos on useimmiten maalaiskylässä ainoa paikka, josta löytyy kunnollinen verkkoyhteys. Kaupalliset palveluntarjoajat eivät valitettavasti sitä pysty maakuntaan tuomaan.

Kunnankirjastoista löytyy myös poistokirjanurkkaus, jonne päätyvät hyllyihin pölyttymään jääneet teokset. Omaa matkalukemistoani olen kartuttanut muun muassa *Jälkiä luonnossa* -klassikolla sekä runoilija **Eeva-Liisa Mannerin** tuotannolla. Onko Suomi tullut jo niin valmiiksi, että tulevaisuuden marttikitusille ja samuliparosille ei ole enää tarvetta?

Yksityinen konsulttitoimisto on selvittänyt **Juha Sipilän** (kesk.) hallitukselle, että tulevaisuudessa Suomi palveluistuu. Selvitys liittyy hallituksen Tulevaisuuden kunta -hankkeeseen. Konsulentit esittävät, että jatkossa tuetaan avoimen rajapinnan keskusteluja maakuntien ja kuntien välillä sekä käynnistetään vapaiden ja avoimien kunta-alustojen kokeilut. Kunnille on myös luotava tulkintatuki ja -klubi. Sattumatkin sallitaan parantamalla kuntien strategisen kehittämisen kykyä.

No johan on kumma, jos ei kunnissa homma lähde saman tien kovaan palveluisuun. Tulevaisuuden kunnat ovat nimittäin selvityksen mukaan alustoja, jotka mahdollistavat erilaisen tekemisen. Kunnathan ovat laajoina julkisen sektorin palvelukoneina reilun 40 vuoden ikäisiä, mutta maakuntauudistus tulee muuttamaan kuntia historiallisen paljon.

Kuntalaiset, ottakaa vaari Eeva-Liisa Mannerin sanoista ennen kuin hallitus tulee teille kylään: Paetkaa purret kevein purjein. Silloin kun valtiovalta lähettelee tällaisia haikuja ja tankoja, mitään hyvää ei ole luvassa veronmaksajille. ■

Fly segel med lätta segel

UNDER MINA sommarsemesterresor besöker jag ofta det kommunala biblioteket. All digitalisering och upphausandet med trådlösa nät till trots är det offentliga biblioteksväsendet ofta det enda ställen i byarna på landet där det finns en ordentlig nätuppkoppling. De kommersiella serviceproducenterna kan tyvärr inte föra ut denna service till landsbygden.

Kommunbiblioteken har också en hörna med avskrivna böcker, där man kan hitta de böcker som börjat samla damm i hyllorna. Min egen reselitteratur har jag bland annat utvidgat med klassikerna *Jälkiä luonnossa* samt poeten **Eeva-Liisa Manners** produktion. Är Finland redan så färdigt, att vi i framtiden inte längre behöver lite äldre författare?

En privat konsultbyrå har för **Juha Sipiläs** (Centern) regering rett ut att Finland kommer att bli mer serviceinriktat i framtiden. Utredningen är en del av regeringens projekt Framtidens kommun. Konsulenterna föreslår att det i framtiden ges stöd för diskussion i öppet gränssnitt mellan landskapen och kommunerna samt startas fria och öppna försök med kommununderlägg. Det bör också skapas tolkningsstöd och -klubb för kommunerna. Också tillfälligheter tillåts genom att förbättra kommunernas förmåga till strategisk utveckling.

Nå visst är det konstigt om kommunerna inte genast glider in på ett bananskal mot mer service. Framtidens kommuner är nämligen enligt förslaget underlägg, som gör det möjligt att göra olika saker. Kommunerna är ju drygt 40 år gamla som producentmaskiner för den offentliga sektorn, men landskapsförvaltningen kommer att förändra kommunerna historiskt mycket.

Kommunbor, följ Eeva-Liisa Manners råd innan regeringen besöker er: Fly segel med lätta segel. När statsmakten skickar sådana här haiku och tanka, har skattebetalarna inget gott att vänta sig. ■

Kannen kuva: Jukka Nissinen

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Työllisyys ja säästöt työttömyysturvassa

Tänä syksynä rakennusteollisuuden töitä on enemmän kuin viime vuonna. Myös ensi talvi on viime talvea parempi. Huhti-kesäkuussa rakennuslupia myönnettiin 13 miljoonalle kuutiometrille. Tämä on melkein 20 prosenttia viime vuoden toista neljännestä enemmän.

Asuntojen rakentaminen lisääntyy. Lupia myönnettiin vuoden toisella neljänneksellä lähes 11 500 asunnolle, joka on 23 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kasvu johtuu nimenomaan kerrostalolupien määrän noususta. Myös korjausrakentaminen jatkaa kasvuaan.

Julkisia palvelurakennuksia rakennetaan enemmän kuin vuosiin. Etenkin kouluja rakennetaan ja remontoidaan. Kasvupaikkakunnille oppilaitoksia ja muuta julkista palvelua tarvitsevia uusia asukkaita tulee lisää muuttoliikkeen ja syntyvyyden myötä. Muuttajat näet saavat lapsia uusilla kotipaikkakunnillaan ja muuttotappiokuntien väki harmaantuu edelleen.

Kasvuluvut peittävät alleen sen tosiasian, että nousuun on lähdetty matalalta tasolta. Talonrakennustöiden aloitusten arvioidaan tänä vuonna yltävän 38,5 miljoonaan kuutiometriin. Se on edelleen vähemmän kuin pitkän aikavälin keskiarvo. Vastaavalla tasolla oltiin viimeksi viitisen vuotta sitten. Tuo vuosi 2011 ei ollut mikään erikoisen hyvä työvuosi, vaikka elvytys auttoi. Normaalit ajat ovat siis kaukana takana ja ilmeisesti edessäpäin.

Rakennusalan työttömyyskassan tilasto kertoo, että tammi-heinäkuun aikana päivärahoja on maksettu 17 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Tämä tarkoittaa sitä, että tänä vuonna maksamme päivärahoja 30 miljoonaa vähemmän kuin viime vuonna, jolloin maksatus oli 190 miljoona euroa.

Maan hallitus haluaa heikentää työttömyysturvaa edelleen, vaikka ensi vuodelle päätetyt heikennykset, joita ay-liike ei muuten hyväksynyt, eivät ole tulleet vielä voimaan. Ajatus on säästää työttömyysturvamenoista seitsemän prosenttia lisää. Hallitus tuumii, että työttömyysturvaa heikentämällä saadaan väkeä töihin. Ei se mene niin. Erilaiset muutokset työn tarjoamisen lisäämiseksi toimivat vain, kun töitä on tarjolla, eivät suurtyöttömyyden oloissa.

Rakennusala pystyy kertomaan paremman tavan vähentää työttömyyttä ja saada aikaan säästöä työttömyysturvamenoissa: Melko maltillisellakin työn määrän lisäyksellä tempaistaan työttömyysmenoista pois 16 prosenttia eivätkä leikkaukset ole vielä edes päällä.

SAK:n kanta asiaan on selkeä ja oikea: Työttömille töitä ja mahdollisuuksia parantaa omaa työmarkkinaasemaa. Työttömyysturvaa ei tule enää heikentää. ■

Kuukauden kuva

Metropolit imevät porukkaa myös lintumaailmassa. Tämä törmäpääsky-yhdyskunta oli siirtynyt lähemmäs Oulun keskustaa sopivan kasan ilmestyttyä siltatyömaan kupeelle.

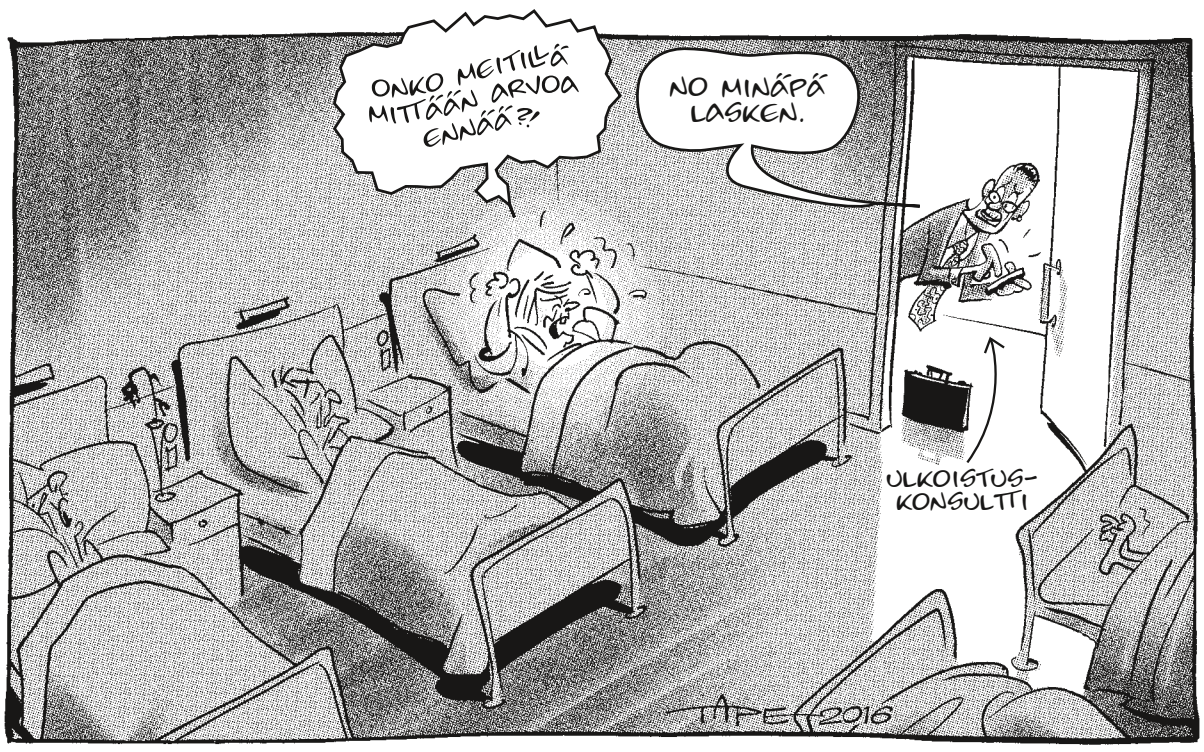

RAKENTAJA

Julkaisija
Rakennusliitto ry

päätoimittaja
Jukka Nissinen

toimittaja/toimitussihteeri
Johanna Hellsten
Heikki Korhonen

taitto
Aste Helsinki Oy

tiedottaja
Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
Puhelin, vaihde 020 774 003
Fax 020 774 3061
Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Tietotalli Oy/Jyväskylä
Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilaushinta
12 kk 30 €

Painopaikka
Sanomapaino, Sanomala Oy
Helsinki 2016

ISSN 0355–8614

Seuraava numero ilmestyy 14.10.2016

Tähän numeroon tarkoitetun materiaalin on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 30.9.2016.**

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
2016		
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.
2017		
1	30.12.2016	13.1.
2	27.1.	10.2.
3	24.2.	10.3.
4	31.3.	to 13.4.
5	28.4.	12.5.
6	2.6.	16.6.
7	30.6.	14.7.
8	28.7.	11.8.
9	1.9.	15.9.
10	29.9.	13.10.
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
Rakentaja-lehti
PL 307, 00531 Helsinki
ilmoitukset@rakennusliitto.fi
Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Työaika ei pitene – palkat eivät nouse

Rakennusliiton työehtosopimuksia jatkettiin 28.2.2018 saakka.

Kyösti Suokas

Rakennusliitto ja Rakennusteollisuus RT sopivat työehtosopimusten jatkamisesta vuodella. Osapuolet arvioivat, että ei kannata jättää sopimusneuvotteluja ensi keväälle, kun mitään ei ole odotettavissa puolin eikä toisin. Monesti asiat pitkittyessään mutkistuvat.

Yli 90 prosenttia suomalaisista palkansaajista on luopunut palkankorotuksista ja pidentänyt työaikaansa 24 tunnilla korvauksetta. Lisäksi julkisen alojen työntekijöiden lomarahoja leikataan 30 prosenttia. Sentinkin korotus edellyttäisi työtaistelua. Tappelu tällaisessa tilanteessa olisi täysin turha.

Työajan pidennys olisi ollut työnantajille tavoitteena palkankorotuksiakin epärealistisempi. Rakennusliitto irtaantui työllisyys- ja kasvusopimuksesta työajan pidennysvaatimuksen takia ja liiton linjana on, että työehtosopimuksia ei heikennetä. Rakennusala on elpymässä monen laihan vuoden jälkeen ja työhäiriöt ensi keväänä olisivat olleet yrityksille myrkkyä.

Laihasta kompromissista huolimatta liitot sopivat toimenpiteistä, joilla yritetään lisätä tuottavuutta ja sen myötä työntekijöiden ansiotasoa. Paikallinen sopiminen on päivän sana ja jos mielikuvitusta ja yritteliäisyyttä löytyy, tuloksiakin on saavutettavissa. Ilman, että kukaan kärsii. Tutkimuksen mukaan rakennustoiminnassa keskimäärin 30 prosenttia työajasta menee odotteluun ja ihmettelyyn. Työajan käyttöä tehostamalla lisätään tuottavuutta paljon enemmän kuin työaikaa kaavamaisesti pidentämällä.

Lisäksi liitot sopivat työkokeilusta, jolla työttömät, ensisijaisesti nuoret, voivat tulla kokeilemaan rakennusalaa. Rakennusala on kasvussa ja tulevaisuuden näkymät kohtuulliset. Suomeen rahdataan työvoimaa ulkomailta, vaikka maassa on tuhansien rakennustöihin kykenevien työttömien reservi. Ensimmäisen työpaikan saanti on aina vaikeaa ja estää monen halukkaan alalle tulon. Kynnystä yritetään nyt madaltaa.

Jäljempänä ovat sopimustekstit ja suluissa lyhyet tarkennukset sopimuksen sisällöstä.

Työkokeilua koskeva paikallinen sopiminen

Rakennusalalla (liiton kaikilla sopimusaloilla) voidaan paikallisesti sopia yrityksessä noudatettavasta menettelystä alalle ensimmäistä kertaa tulevan henkilön työkokeilusta. Tämä yrityskohtainen sopimus on voimassa työehtosopimuskauden loppuun saakka (28.2.2018).

Yrityskohtaisessa sopimuksessa on sovittava seuraavista ehdoista:

– Työkokeiluun osallistuvan työntekijän kokeilusopimus tehdään kuudeksi kuukaudeksi. Työkokeilusopimus voidaan tänä aikana molemmin puolin purkaa kuin koeaikainen työsopimus.

– Työkokeiluaikana työntekijän tuntipalkka voidaan sopia työehtosopimuksen aikapalkoista poiketen kuitenkin niin, että se on vähintään 6,00 euroa tunnilta. Tuntipalkan lisäksi työehtosopimuksessa maksettavaksi määrätyt lisät maksetaan normaalisti työehtosopimuksen mukaan.

– Samalla kun yrityksessä työnantajan ja luottamusmiehen välillä sovitaan yrityskohtaisesta työkokeilumenettelystä, nimetään myös ammattityöntekijä, jonka tehtävänä on työkokeilijan opastaminen ja perehdyttäminen. Samalla sovitaan, miten opastaminen ja perehdyttäminen toteutetaan.

(Kokeiluun voivat osallistua vain ensimmäistä kertaa alalle tulevat, eivät aiemmin rakennustöissä olleet tai alan koulutuksen saaneet. Sopimus on aina kuuden kuukauden mittainen, kokeilun jälkeen se päättyy eikä sitä voi aloittaa uudestaan samassa tai toisessa yrityksessä. Kokeilusopimus on työsopimus, johon liittyvät kaikki työsuhteen velvoitteet. Jos yrityksessä ei ole luottamusmiestä tai luottamusmies ei kokeilusopimusta sovi, yritykseen ei tule ensimmäistäkään kokeilijaa.)

Tuottavaa ja kannustavaa palkkausta koskeva paikallinen sopiminen

Rakennusalalla voidaan työntekijän tai työtekijäryhmän kanssa sopia tuottavasta ja kannustavasta palkkauksesta. Sopimuksessa voidaan sopia mm. seuraavista asioista:

– Sopimuksen kohteena olevan työn tavoiteaikataulu

– Työtä koskevista työaikajärjestelyistä

Työn sujuvuuden ja tuottavuuden parantamiseksi voidaan keskelle viikkoa osuvana arkipyhänä tehdä töitä. Pitämätön arkipyhä korvataan vapaa-aikana tai rahana työaikalain mukaisesti eikä erillistä arkipyhäkorvausta makseta.

Tuottavaa ja kannustavaa palkkausta koskevassa sopimuksessa voidaan sopia työehtosopimuksen ja työaikalain mahdollistamista työajan joustoista kuten liukuvasta työajasta ja keskimääräisestä työajasta.

– Työn lopputulokselta edellytettävä laatu

–Työajan käyttöä tehostamalla lisätään tuottavuutta paljon enemmän kuin työaikaa kaavamaisesti pidentämällä, Rakennusliiton varapuheenjohtaja Kyösti Suokas toteaa.

– Työssä käytettävän materiaalin määrästä ja laadusta

– Palkkion suuruus ja em. tekijöiden vaikutus palkkion suuruuteen

– Palkkion maksamisen ajankohta

– Takuupalkasta, joka maksetaan siinäkin tapauksessa, että sovitut tavoitteet tai työ ei valmistu työntekijästä tai työntekijöistä riippumattomista syistä johtuen

Rakennusalan työehtosopimusosapuolet ovat valmiita parantamaan alan tuottavuutta yhteisin toimenpitein, esimerkiksi yhteisin koulutustilaisuuksin, joissa opastetaan tuottavien ja kannustavien palkkausjärjestelmien sekä joustavien työaikojen käyttöön.

(Työehtosopimusten urakkamääräykset ja urakkahinnat säilyvät entisellään eikä tällä sopimuksella puututa niihin. Työaikojen joustomahdollisuudet määräytyvät siten kuin niistä on sovittu alan työehtosopimuksessa. Minkään alan työehtosopimukseen ei tule työaikoja tai palkkausta koskevia muutoksia. Tämä sopimus vain kannustaa jo olemassa olevien mahdollisuuksien käyttöön.)

Korttimaailman yksinkertaistaminen -työryhmä

Valttikortin ja RL:n jäsenkortin yhdistäminen niin, että kaikki RL:n jäsenet ovat automaattisesti Valttikortin tietokannassa.

Kansalaistilin tulon huomioon ottaminen niin, että valtti- ja jäsenkortilla voidaan automaattisesti siirtää tiedot tulorekisteriin ja automaattisesti olisi saatavissa työttömyyskassan edellyttämät asiakirjat.

Osapuolet toimivat yhteisesti niin, että erilaisten pätevyyksien ylläpitäminen taitorekisterissä helpottuu ja myös pätevyyksien edellyttämiä koulutuksia järkiperäistettäisiin.

(Tavoitteena on, että tulevaisuudessa rakennusalan työntekijä ei tarvitsisi kuin yhden kortin, jossa olisi kaikki nykyisten eri korttien sisältämät tiedot. Tulorekisterin käyttöönoton jälkeen myös työttömyyskassan tarvitsemat tiedot voitaneen hoitaa automaattisesti ja palkkatodistuksia ei enää tarvita. Tulorekisterin pitäisi olla käytössä 2019.) ■

OIKAISU

Joutsan ammattiosaston 70-vuotisjuhlajutussa kesäkuun Rakentajassa väitettiin virheellisesti, että **Teuvo Hakanen** olisi juhlissa saanut Rakennusliiton kultaisen ansiomerkin. Kultaisen ansiomerkin saaja ja juhlapuheen pitäjä oli **Teuvo Haikarainen**. ■

eAsiointi

eAsiointiin kirjautuminen muuttuu lokakuun alussa

RAKENNUSLIITON ja Rakennusalan työttömyyskassan sähköisen asioinnin (eAsiointi) kirjautumistapa muuttuu 3.10.2016 alkaen.

Kirjautuminen eAsiointiin on tapahtunut tähän mennessä pankkitunnuksilla. Kirjautuminen 3.10.2016 alkaen tapahtuu käyttäjätunnuksella.

Käyttäessäsi eAsiointia 3.10. 2016 alkaen sinun tulee ensin rekisteröityä käyttäjäksi eAsioinnin kirjautumissivun Rekisteröidy-painikkeen kautta. Rekisteröitymisen jälkeen saat käyttäjätunnuksen. Jatkossa kirjaudut eAsiointiin käyttäjätunnuksen, sekä rekisteröitymisen yhteydessä luomasi salasanan turvin. Mikäli unohdat luomasi salasanan, voit luoda uuden salasanan eAsioinnin kirjautumissivun Unohditko salasanasi? -painikkeen kautta.

eAsiointiin voi kirjautua vielä 31.10.2016 saakka myös henkilökohtaisilla pankkitunnuksilla. ■

Ändrad inloggning på eTjänsten från 3.10.2016

DEN elektroniska inloggningen (eTjänsten) på Byggnadsförbundets och Byggbranschens arbetslöshetskassas webbsidor ändras från 3.10.2016.

Hittills har inloggningen skett med hjälp av bankkoder. Från och med 3.10.2016 sker inloggningen med användar-id.

När du från och med 3.10.2016 besöker eTjänsten ska du först registrera dig som användare via eTjänstens inloggningssidas Rekisteröidy -ikon. I fortsättningen loggar du in på eTjänsten med användar-id samt det lösenord du har skapat samband med registreringen. Om du glömmer det lösenord som du skapat, kan du skapa en ny via eTjänstens inloggningssidas Glömde du lösenordet? -ikonen.

Du kan logga in på eTjänsten med dina personliga bankkoder till och med 31.10.2016.■

Saimaan ammattikorkeakoulu

HAEMME RAKENNUSALAN ASIANTUNTIJAA JOUKKOOMME LAPPEENRANTAAN

Rakennustekniikan lehtori tai yliopettaja toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen 1.1.2017 alkaen tai sopimuksen mukaan.

Tehtävä edellyttää osaamista ja työkokemusta talonrakennustekniikasta, rakennetekniikasta ja korjausrakentamisesta sekä kokemusta koulutustehtävistä. Kokemus tutkimus- ja kehitystoiminnasta sekä kansainvälisistä tehtävistä katsotaan eduksi.

Englanninkielen taito on välttämätön. Arvostamme yhteistyökykyä ja innovatiivista työotetta sekä hyviä vuorovaikutustaitoja.

Työsuhteen ehdot määräytyvät Avaintyönantajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimuksen mukaisesti. Lehtorin kelpoisuusvaatimuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella 1129/2014.

LISÄTIETOJA antaa koulutuspäällikkö Kirsi Taivalantti p. 040 517 7702, kirsi.taivalantti@saimia.fi.

HAKEMUKSET osoitetaan toimitusjohtaja / rehtori Anneli Pirttilälle 30.9.2016 klo 15.00 mennessä osoitteeseen Saimaan ammattikorkeakoulu, Talous- ja hallintopalvelut, Skinnarilankatu 36, 53850 Lappeenranta tai kirjaamo@saimia.fi. Kuoreen merkintä "rakennustekniikan lehtori".

Saimaan ammattikorkeakoulu on noin 3000 opiskelijan ja 300 työntekijän osakeyhtiömuotoinen ammattikorkeakoulu, jonka vuosittainen liikevaihto on noin 21 miljoonaa euroa. Ammattikorkeakoulu toimii Lappeenrannassa ja Imatralla.

Skinnarilankatu 36, 53850 Lappeenranta
Sähköposti: etunimi.sukunimi@saimia.fi

WWW.SAIMIA.FI

Nyt korvat höröllä; varapuheenjohtaja puhuu.

Aurinko ja tuuli hellivät risteilijöitä

Vuorossaan 21. luottamushenkilöristeily kokosi ison jengin laivalle.

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvat: Lauri Haikola ja Tapio Jääskeläinen

Luottamushenkilöristeily elosyyskuun vaihteessa on ollut jo parikymmentä vuotta Rakennusliiton tärkein vuotuinen tapahtuma, jossa tavataan tuttuja, tutustutaan uusiin ihmisiin ja kuullaan liiton ajankohtaisista asioista. Tänä vuonna Ruotsinristeily oli todellinen yleisömenestys; laivalle oli ahtautunut peräti 238 luottamushenkilöä.

Koska samanlaisen ohjelman jauhaminen vuodesta toiseen ei ole kannattavaa, oli risteilyn seminaariin keksitty tällä kertaa uudenlainen lähestymistapa; näyttelijäseurue ArtSense sai yleisön nauramaan, kommentoimaan ja pohtimaan erityisesti luottamusmiehen suhdetta aliurakoitsijan ulkomaalaisiin työntekijöihin. Näyttelijät **Taisto Oksanen** ja **Jarkko Pajunen** hyppivät roolista ja murteesta toiseen hengästyttävällä tahdilla. Esityksessä oli vähän samaa tunnelmaa kuin vanhassa Nyhjää tyhjästä -showssa, kun miehet muuttivat tarinaa yleisön neuvojen mukaan.

Vakavaakin asiaa

Seminaarin vakavammasta ohjelmasta vastasivat Talotekniikkaurakoitsija LVI-TU Ry:n toimitusjohtaja **Jari Syrjälä**, Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**, varapuheenjohtaja **Kyösti Suokas** ja Ruotsin rakennusliiton, Byggnadsin Tukholman ja Gotlannin alueen aluesihteeri **Fredrik Sirberg**. Erityisenä vieraana seminaaria tervehtimässä piipahti myös valtakunnansovittelija **Minna Helle**.

– Haluan kiittää Rakennusliittoa siitä, että ette ole olleet koskaan vieraana luonani Bulevardilla. Asiat kannattaa sopia hiljaa keskenään. Minun toimistoltani ei mitään hyvää seuraa, Helle vitsaili Rakennusliiton ja RT:n solmiman kiky-sopimuksen jälkimainingeissa.

Jari Syrjälä oli saapunut paikalle esittelemään rakennusalan tulevaisuudennäkymiä työnantajaliiton näkökulmasta.

– Uudisrakentaminen on hyvässä nousussa, mutta neliöissä mitattuna tilanne ei näytä yhtä ruusuiselta, Syrjälä totesi.

Uusia asuntoja kyllä rakennetaan suht hyvällä vauhdilla, mutta asunnot ovat aiempaa pienempiä. Rakentamisen piristyminen on kuitenkin tarjonnut kaivattua piristysruisketta myös alan työllisyydelle.

Rakentamisen markkinat ovat myös polarisoituneet voimakkaasti pääkaupunkiseudulle ja joihinkin maakuntien kasvukeskuksiin. Pienillä paikkakunnilla tilanne on huono; taloyhtiöt eivät saa edes lainaa välttämättömiä korjauksia varten, sillä talon arvo ei riitä pankeille vakuudeksi.

Suhdannekatsauksensa lopuksi Syrjälä pohti, mitä paikallisen sopimisen laajentaminen vaatisi, vaikka työmarkkinakulttuuri ei Syrjälän mukaan tällä hetkellä tuekaan paikallista sopimista.

– Jos paikallista sopimista laajennetaan, tarvitaan lisäosaamista sekä työntekijä- että työnantajapuolella. Esimerkiksi käsitteet pitäisi ymmärtää samalla tavalla. Lisäksi työntekijäpuolella pitäisi olla osaamista tulkita yrityksen talouslukuja, Syrjälä sanoi.

Ruotsalaisen kollegan, Sirbergin esitys lietsoi yleisöä kyselemään niin paljon, että aikataulusta mentiin reippaasti yli. Erityisesti palkka-asiat kiinnostivat suomalaisia luottamushenkilöitä. ■

Loistava näyttelijäseurue aktivoi porukkaa perjantaina pohtimaan luottamusmiehen tehtäviä.

Kattomies kolmannessa polvessa

Viime vuoden marraskuussa luottamusmieheksi ensimmäistä kertaa valittu, 28-vuotias vedeneristäjä **Henri Viita** imaistiin heti tuoreeltaan mukaan liiton toimintaan.

– Kävin liiton luottamushenkilöiden peruskurssin kahdessa osassa talvella ja pojat haastoivat heti mukaan myös Levinreissulle. Siellä tutustuin paljon uusiin ihmisiin, Viita kertoo.

Viita työskentelee Tähtieristys Pohjanmaa Oy:ssä Vaasassa kattomiehenä. Hän on työskennellyt alalla nyt jo kahdeksan vuotta. Alalle veti sukurasite; sekä Viidan isä että isoisä ovat olleet kattomiehiä. Viidan ensimmäisessä kesätyöpaikassa miehet työskentelivätkin yhdessä.

– Lähdin kesätöihin kokeilemaan, että kiinnostaisiko ala, koska minulla ei ollut alun perin alan koulutusta. Olen vieläkin niissä ”kesätöissä”. Firma vaan on vaihtunut, nuorimies toteaa.

Viita aloitti Lemminkäisen kattopuolella, missä hän pysyi viitisen vuotta ja kun Lemminkäisen Vaasan toiminnasta suljettiin se puoli, pantiin kaikki työntekijät pihalle ja he lähtivät etsimään uusia töitä. Viita pääsi töihin nykyiseen työpaikkaansa.

Viidan mukaan hommat sujuvat firmassa mallikkaasti myös luottamustoimen kannalta.

– Toimimme isännän kanssa työparina ja olen saanut käännytettyä hänet Rakennusliiton kannalle. Meillähän työ on tosi kausiluontoista, eli talvet olemme lähinnä lomautettuna. Rakennusliiton työttömyyskassa toimii kaikista liitoista parhaiten. Ei tarvitse odotella.

Luottamusmieheksi lähtemistä ei Viidan tarvinnut kauaa miettiä, vaikka se miehen sanojen mukaan vähän jännittikin.

– Olen aina ollut vähän semmoinen, että haluan auttaa toisia. Tässä hommassa pystyy joitakin asioita hoitamaan toisen puolesta.

Henri Viidalla on kova halu auttaa. Siksi hän lähti luottamusmieheksi.

Viita oli ensimmäistä kertaa mukana luottamushenkilöristeilyllä. Tunnelma oli odottava.

– Tässä nyt vähän katsellaan, kuinka tämä lähtee liikkeelle, mutta jos tämä yhtään on verrattavissa Levinreissuun, niin huikea matka tulee olemaan. ■

Rakkaudesta alaan

Merja Jalasaho pitää luottamushenkilöristeilyn tärkeimpänä antina vertaistukea toisilta luottamushenkilöiltä.

Varaluottamusmies, 52-vuotias **Merja Jalasaho** Paraisilta meni sandwich-elementtejä tekevään Paroc Panel System Oy:hyn töihin kymmenen vuotta sitten. Rakkautta rakennusalaa kohtaan oli päässyt syntymään jo aiemmin Jalasahon työskenneltyä aikoinaan ex-miehensä rakennusyrityksessä.

– Olen aina ollut kiinnostunut kiinteistöistä ja rakennuksista. Mieheni yrityksessä tein paljon maalausta, siivousta ja sisustussuunnittelua.

Ennen uraansa Parocilla Jalasaho toimi leipomossa 15 vuotta. Kun leipomo meni konkurssiin, oli aika hakea uusia töitä.

– Siinä piti miettiä, mitä minusta tulee isona. Paroc Panel System oli ensimmäinen vaihtoehtoni työnhaussa ja sinne pääsin. Nyt olen ammattinimikkeeltäni elementtiasentaja. Teen laadunvalvontaa ja pakkausta, Jalasaho kertoo.

Tehtaan luottamusmies **Mauri Heino** tuli vuonna 2006 kysymään Jalasaholta, liittyisikö hän Rakennusliittoon, kun pääosa tehtaan väestä oli jäseniä.

– Sanoin Maurille, että mietin hetken ja katson, miten täällä hommat sujuvat. Näin nopeasti, että hommat todella toimivat; miten hyvät välit työnantajan ja luottamusmiehen välillä on. Se oli minulle ihan ratkaiseva tekijä liittymisessä.

Jalasahokin on ensimmäistä kertaa mukana luottamushenkilöristeilyllä.

– On ollut tosi mielenkiintoista. On kivaa tutustua eri ihmisiin. Olin kevätseminaarissa Tampereella ja sitten olen ollut kahdella seminaaristeilyllä Turusta Tukholmaan paikallisosaston kautta. Tämä on kuitenkin ensimmäinen tällainen risteily, jolla on koko Suomesta luottamushenkilöitä.

Jalasaho kertoo jo ehtineensä tutustua uusiin ihmisiin ja vahvistaneensa sellaisia vanhoja tuttavuuksia, jotka on tavannut aiemmin.

– Parasta tällaisissa tapahtumissa on vertaistuki. Ja se, että kuulee, minkälaista on työskentely muissa tuoteteollisuuden tehtaissa. On myös kiintoisaa kuulla, minkälaisten ongelmien kanssa työmailla painitaan. Meillä kun on tuoteteollisuuden puolella vähän eri huolenaiheet. Voi tsempata heitä niissä asioissa, jotka meillä on jo hyvin.

Jalasaho myös kertoo pitäneensä näytelmämuotoisesta esityksestä.

– Sanoinkin siinä sen jälkeen, että luottamusmieheltä – vaikka hän tietäisikin tessien sisällöt ja osaisi niitä jopa soveltaa – tarvitaan henkilökohtaista tatsia. Pitää tietää, millä tavalla lähestytään työntekijöitä, olivat he sitten ulkopaikkakuntalaisia tai ulkomaalaisia. Pitää ymmärtää kulttuurieroja. ■

Työterveyslaitos

TYÖTERVEYSLAITOS KOULUTTAA

Rakennusalan turvallisuuskoordinaattori
20.-21.10.2016 Tampere
Koulutus turvallisuuskoordinaattorin tehtäviä hoitaville tai vastaavia tietoja soveltaville henkilöille.

MUITA KOULUTUKSIAMME MM.

Riskien arviointi työpaikoilla
12.-13.9.2016 Helsinki
11.-12.10.2016 Kuopio
29.-30.11.2016 Oulu

Henkilönsuojainten valinta ja käyttö
21.9.2019 Helsinki

Kaikki hyöty käyttöturvallisuustiedotteesta
21.-22.9.2016 Tampere

Toimintaohje työpaikkojen sisäilmasto-ongelmien selvittämiseen
26.9.2016 Tampere

Turvallisuusviestintä
9.11.2016 Tampere

Lisää koulutustarjontaamme, ilmoittautuminen ja lisätiedot:
www.ttl.fi/koulutus tai
p. 030 4741.

Hiukkavaaran monitoimitalotyömaan työsuojeluvaltuutettu Jukka Lyttisen mukaan työmaan siisteyden lisäksi kannattaa panostaa etenkin kaiteisiin ja putoamissuojaukseen hyvän työturvallisuustason saavuttamiseksi.

Oulussa tehdään monitoimitaloa siististi

Urakkaporukallekin siisteys on vain järjestelyksymys.

Jukka Nissinen

Hiukkavaaran tulevassa lähiössä on vielä autiota, mutta monitoimitalon työmaalla on täysi tohina päällä. Työmaa on hyvällä mallilla, sillä TR-mittauksen taso oli viime kerralla aivan asialliset 96,7.

– Meillä on tehokkaat siivoojat, työmaan työsuojeluvaltuutettu **Jukka Lyttinen** kehaisee.

– Täällä oli alusta asti puhetta, että pidetään paikat kunnossa. Kaiteet ja putoamissuojat kuntoon siisteyden lisäksi, siitä se hyvä tulos pääasiassa syntyy.

Hiukkavaaran työmaalla Lyttisen työparina on Lemminkäisen alueyksikön pääluottamusmies **Antti Siira**.

– Rakennusjätteet menevät oikeisiin paikkoihin, kun vain jassikoita on tarpeeksi. Ei niitä roskia viitsi viereenkään heittää, Siira linjaa.

Lemminkäisen työtilanne on Oulun seudulla sen verran hyvä, että lomautuksia ei elokuun puolivälissä ollut lainkaan. Uutta sakkia ei kuitenkaan ole vielä palkkalistoille tullut.

– Kaikki tekijät ovat tuttuja, samoilla savotoilla ollaan pyöritty. Olen kuullut, että työllisyys olisi pikku hiljaa piristymään päin. Etenkin Lemminkäisen infra on saanut paljon hankkeita itselleen, Siira toteaa.

Urakan hinnoittelu helpottuu ajan myötä

Kirvesmies **Mika Matala** on tehnyt suurimman osan rakennustöitään urakalla. Pari vuotta 1990-luvun puolivälissä ammattikoulun jälkeen meni tuntihommissa.

– Olimme muutaman kaverin kanssa lainassa urakkaporukassa ja rupesimme miettimään, ettei ole mitään järkeä tehdä tuntihommia, Matala muistelee.

Urakkaporukan etumieheksi Matala luiskahti helposti. Aikaisempi nokkamies jäi pois firmasta.

– Siinä vaiheessa totesin, että voin ruveta pitämään ylhäällä urakkaa, Matala kertoo.

Alkuun tietenkin urakan laskenta ja seuranta tuntui hankalalta, mutta osaaminen on lisääntynyt joka työmaan jälkeen. Urakkaneuvottelut on Matalan mukaan käyty aina hyvässä hengessä, vaikka vastapuolella on tietenkin halua teettää keikka mahdollisimman edullisesti. Hyvät perustelut johtavat asialliseen työkauppaan.

Matalan urakkaporukka tekee työnsä yksikköhintojen mukaan. Kokonaisurakka ei ole houkutellut.

– Lemminkäisellä on viime vuosina ollut hyvin vähän asuntotuotantoa, eikä samanlaisia kohteita ole ollut. Jos olisi enemmän gryndausta ja joka vuosi tehtäisiin mökkiä, silloin osaisi sanoa mihin haarukkaan urakka menisi, Matala laskeskelee.

Urakkahinnoittelussa Matala nojaa vaaleansiniseen kirjaan eli Talorakennusalan urakkahinnoittelu -vihkoon. Hinnat ovat kirjasessa pääsääntöisesti kohdallaan.

Mika Matala haluaa toimia mahdollisimman avoimesti urakkasopimusten suhteen.

Hiukkavaaran monitoimitalo

- Toteutetaan integroituna projektitoimituksena.
- Kokonaisarvo noin 20,5 miljoonaa euroa.
- Rakennuksen bruttoala: 11 500 neliömetriä.
- Rakentamisesta vastaa Lemminkäisen, Arkkitehtitoimisto Lukkaroisen, WSP Finlandin, Sweco Talotekniikan ja Are Talotekniikan muodostama konsortio sekä Oulun kaupunki ja Liikelaitos Oulun Tilakeskus allianssisopimuksen pohjalta.
- Rakennustyöt aloitettiin toukokuussa. Talo valmistuu loppukesästä 2017.
- Monitoimitaloon tulee 700 oppilaan yhtenäiskoulu, päiväkoti ja esiopetus, kansalaisopisto ja koulukirjasto. Lisäksi rakennukseen tulee tilat nuorisotoiminnalle, liikunnalle, kulttuurille ja yhteisötoiminnalle.

Lemminkäisen alueyksikön pääluottamusmies Antti Siiran mielestä roska-astioita pitää olla tarpeeksi. Silloin jätteet menevät oikeaan paikkaan lähes itsestään.

– Olen pyydettäessä antanut kaikki urakkatiedot muille tekijöille. Silloin ollaan samalla viivalla töissä.

Avoimuus toimii myös mestareiden suuntaan ja helpottaa työkaupan tekoa.

Matalan urakkaporukka ottaa suuremmilla työmailla 3–4 kuukauden välein välimittaukset. Tunnit kuitataan yleensä viikoittain. Pohjia maksetaan oululaisen tason mukaan, mikä liikkuu 18,50–21 euron välissä.

– Ulosmaksu kannattaa neuvotella ihan kohtuulliseksi, Matala vinkkaa.

Urakkaporukka auttaa osaltaan pitämään työmaat aikataulussa. Kokenut työmaamestari osaa pitää tekijät sopivan kiireisenä ennakoimalla tavaratoimitusten aikataulutuksen avulla.

– Se pitää urakkaporukan hereillä, kun tavaraa tulee työmaalle etupainotteisesti. Etenkin elementtitöissä sen huomaa, Matala sanoo.

TR-mittarista yhteismitallisempi

Lemminkäisen alueyksikön työsuojeluvaltuutetuksi Mika Matala päätyi samaan tapaan kuin urakkaporukan nokkamieheksi. Pesti kuulosti tarpeeksi kiinnostavalta ja muita halukkaita ei ilmaantunut.

– Olen käynyt liiton tsv-peruskurssin ja Lemminkäisen oman työhyvinvointikoulutuksen, Matala listaa.

Jatkokurssin opuksia Matala on pyöritellyt, mutta urakkaporukan vetäminen on vienyt sen verran aikaa, ettei kurssille ole tullut lähdettyä. Hiukkavaaran monitoimitalon työmaalle on valittu oma työsuojeluvaltuutettu ja paikalla on vielä alueyksikön pääluottamusmies, joten urakantekokin luonnistuu helpommin.

– Olen tietenkin tarpeen mukaan auttamassa, jos täällä on tarvittu. Työmaan alkuaikoina osallistuin TR-mittauksiin, Matala toteaa.

Mika Matala haluaisi yhtenäisemmät mittauskäytännöt koko Lemminkäisen konserniin.

– Olen monesti yrityksen palavereissa ja työsuojelutoiminnan kokouksissa sanonut, että TR-lukemat eivät aina näytä todellista tilannetta. Tulokset ovat hyvin paljon mittaajista kiinni ja siihen vaikuttavat liian monet tekijät. TR-mittausten kalibrointi rantautuu kovin sitkaasti tänne Ouluun. Olisi hyvä, että ainakin työsuojeluvaltuutetut ja työmaamestarit kävisivät yhteisen TR-kurssin, Matala ehdottaa.

Viime vuosina TR-mittauksiin on tullut uusia havainnointikohteita, joten aikaisempien työvuosien tuoma kokemus pitäisi säännöllisesti päivittää vastaamaan uusia vaatimuksia.

– Isoissa firmoissa on asenne kohdillaan työsuojelussa. Asioista pystytään keskustelemaan rakentavasti, Matala sanoo.

Työsuojelussa ei valitettavasti tule koskaan valmista.

– Työturvallisuudesta on jaksettava jauhaa koko ajan ja oltava skarppina. Turvallisuudesta on helppo antaa vähitellen periksi, mutta tilanteen korjaaminen vaatii huomattavasti enemmän. Avainasemassa ovat työnjohto ja vastaava mestari. Työmailla, joissa ote on sopivan tiukka, homma pysyy näpeissä.

Matala kehuu uusien mestareiden asennetta työturvallisuuteen.

– Ne pitäisi pitää erossa vanhoista jääristä, jotta ne eivät oppisi huonoja tapoja, Matala virnistää.

Matalan mukaan urakkaporukoiden nurja suhtautuminen työmaan siisteyteen on jo historiaa.

– Pikkuhiljaa porukka on huomannut, että tästä on meille vain hyötyä. Se ei hidasta urakkaa, vaan on organisointikysymys. Jos kuukauden päivät painetaan töitä hullun lailla ja nakellaan lankkua ristiin rastiin, parilla miehellä menee muutama päivä sitä kasaa selvitellessä. Myös yhtiön johto vaatii, että urakkasopimuksissa on asiasta mustaa valkoisella, Matala muistuttaa.

Antti Siira ja Jukka Lyttinen ovat Matalan kanssa samaa mieltä.

– Urakkaporukoiden siivoamisesta joutuu huomauttamaan hyvin harvoin. Maanantaipalavereissa muistutetaan aina asiasta, Lyttinen toteaa. ■

Urakkaporukan etumies ja Lemminkäisen alueyksikön työsuojeluvaltuutettu Mika Matala haluaisi yhtenäistää TR-mittausten lähtökohdat.

Rakennusliike Reposen pääluottamusmies Aulis Tapio on työskennellyt Vihreistä vihrein -kohteessa joulukuusta lähtien.

Kirvesmies Jani Weckström on Jätkäsaaressa runkoporukassa, tässä hommissa seitsemännessä kerroksessa.

Kukoistavaa kaupunkisuunnittelua ja tosiasioiden tunnustamista

Vihreistä vihrein -rakennushanke ei viherrä vielä, mutta hyvässä työvauhdissa ollaan Helsingin Jätkäsaaressa.

Eeva Vänskä

Vihreistä vihrein -hanke pitää sisällään kaksi asuintaloa, joista toinen oli jutuntekohetkellä lähes täydessä korkeudessa. Talot tulevat pitämään sisällään 55 asumisoikeus- ja 66 vuokra-asuntoa. Alakerroksiin sijoitetaan lisäksi yhteensä kolme liikehuoneistoa.

Nimi viittaa ylimpiin kerroksiin rakennettaviin viherkattopihoihin, jonne tulee muun muassa keittiöpuutarha sekä lasitetut viherhuoneet. Myös julkisivuun ollaan tuomassa kasviritilöitä ja istutuslaatikoita.

Eipä siinä kaikki, sillä ylin tasanne eli yhdeksäs kerros tulee olemaan niin sanottu biodiversiteettikatto, jolla Helsingin yliopiston tutkijaryhmä selvittää kasvien ja hyönteisten selviytymistä. Hankkeessa aiotaan tutkia myös viherkattojen vaikutusta asumisviihtyvyyteen sekä yhteisöllisyyteen.

Hyvätoivo nousee

Rakennusliike Reposen yrityskohtainen pääluottamusmies **Aulis Tapio** kertoo, että elokuussa työt olivat pikkuisen jäljessä aikataulusta, mutta kyse on normaalista heitosta ja muuten kaikki on mennyt hyvin.

Töissä oli elokuun alkupuolella 15 työntekijää, sekä neljä mestaria ja yksi toimihenkilö. Aliurakoitsijoita oli kuusi kappaletta, lukumäärä toki vaihtelee tilanteen mukaan.

Onko ensi vuoden kesäkuun valmistumisaikatavoite mielestäsi realistinen?

– Siihen pyritään ja siihen päästään. Rungon puolesta tämä on normibetonityötä.

Vielä Länsisatamankadun työmaalla ei näy merkkiäkään viherrakenteista, milloin vihertyöt alkavat?

– Runko on ylhäällä elokuun loppuun mennessä, sen jälkeen alkaa kattoterassien rakentaminen. Hyväntoivonkadun puoleinen runko lähtee nousemaan sen jälkeen.

Multaa ja rautaa

Millainen kohde Vihreistä vihrein -hanke mielestäsi on?

– Onhan se mielenkiintoista nähdä, miten vesieristykset ja viherkatot saadaan tehtyä, kun ylös tulee terasseja ja paljon multaa. On kiinnostavaa nähdä myös kokonaisuus valmiina.

Tapio kertoo, että tämä on ensimmäinen kohde, jossa toteutetaan hänen urallaan näin mittava viheralue.

– En ole tällaisia ollut aiemmin tekemässä, pienemmässäkään mittakaavassa.

Tapaan kirvesmies **Jani Weckströmin** raudoitushommista. Hän kertoo, että työmaalla on hyvä työporukka, ja aamulla on mukava tulla töihin. Työpäivä alkaa periaatteessa kello seitsemän, mutta toisinaan Weckström on paikalla jo kuudelta.

– Töitä lopetellaan puoli neljän aikaan, mutta joskus venytetään päivää pari tuntia pidemmäksi. Riippuu työvaiheesta.

– Vielä tuo viherpuoli ei näy mitenkään omassa työssäni. Nyt olen kulkenut runkoporukassa raudoittamassa ja laudoittamassa.

Ehdin jutella kopeilla hetkisen tekninen johtaja **Hannu Saaren** sekä toimitusjohtaja **Mika Airakselan** kanssa. Saari sanoo, että vesikattomaailma on kohteessa haastavin osuus nimenomaan vedenpitävyyden ja kuormituksen osalta.

– Suunnitelmien edetessä olemme joutuneet kasvattamaan rungon dimensioita niin, että yläpohjan ontelolaattakerrosta on paksunnettu. Ei tämä silti mitään avaruustiedettä ole, pitää vain tunnustaa realiteetit esimerkiksi kuormituksessa.

Nyt käyttöön on otettu nelisataset laatat, kun normaalisti riittää 260 millinen yläpohjalaatta. Raudoituksia on tulossa kohteeseen tavallista enemmän, joten vaikuttaa siltä että realiteetit on otettu hyvin huomioon.

Visio kantaa

Vihreistä vihrein -hankkeen äiti, hortonomi ja yliopiston tutkimusryhmän jäsen **Taina Suonio**, miten homma sai alkunsa?

Harvalla työmaalla on näin hulppeat näkymät, kuin Jätkäsaaressa merelle. Kohteen tontin koko pinta-ala on vajaat 3 600 neliötä, ja se rakennetaan rajoja myöten.

– Olin pitämässä seminaaria, johon **Markku Hainari** osallistui. Hän tuli kysymään minulta: ”Tehdäänkö Helsingistä vihreä?” Siitä se lähti.

Hainari ja Suonio olivat vakuuttuneita, että Suomessakin on mahdollista rakentaa vihreästi estetiikka, monimuotoisuus ja ekologia huomioon ottaen. Niin, että vihreä estetiikka mahdollistuu kaikille iästä ja tulotasosta riippumatta.

Ideoinnista on nyt syksyllä 2016 runsas viisi vuotta, kun kortteli nousee kohinalla. Mikä roolisi on tällä hetkellä?

– Olen tehnyt kasvillisuuteen liittyvää tutkimusta ja taustatyötä sekä konsultoinut ja tukenut hanketta. Tällä hetkellä rakentaminen on arkkitehdin ja rakentajien käsissä, mutta tulen mukaan konkreettisesti taas, kun kattotasanteet alkavat valmistua.

Suonio luonnehtii, että hankkeessa on ensimmäistä kertaa Suomessa ja Pohjoismaissa näin laajalla näkökulmalla vihreytetty korttelia. Kyse on siis jostain ainutlaatuisesta.

– Mukana on metsäpuutarhakatto-, keittiöpuutarha ja biodiversiteettiviherkatto. Kaikki kasvivalinnat tukevat toisiaan: pölyttäjät voivat talvehtia katoilla, kasvit ovat helppohoitoisia ja Suomen olosuhteisiin sopivia sekä kauniita. Pyrkimyksenä on ollut käyttää myös mahdollisimman pienen hiilijalanjäljen jättäviä kasveja.

Kokonaisuus tukee estetiikkaa ja monimuotoisuutta. Vihreä on kaunista, ja suomalaiset osaavat arvostaa sitä.

– Tähän mennessä emme vain ole osanneet vaatia vihreyttä kaupunkiympäristöön, mutta se on täysin mahdollista, jopa kannattavaa. Vihreyttäminen maksaa itsensä takaisin muun muassa terveyden ja talouden kannalta.

Oikeat kasvit

Ranskassa on viety lakiin asti, että kaikissa uusissa rakennuksissa on oltava joko viherkatto, aurinkopaneelit, tai näiden yhdistelmä.

Miksei Suomessa voisi olla visio, että kaikki uudis- ja perusparannuskohteet vihreytettäisiin? Keinoista ei ole pulaa, kysymys on enemmän ajattelutavan muutoksesta.

Mitä pidät suurimpana haasteena tässä kohteessa viheralan ammattilaisena?

– Jätkäsaaressa kortteli on kovan tuulen armoilla. Ympärillä on meri ja paljon aurinkoa. Tämä vaikuttaa vahvasti kasvivalintoihin. Käytämme muun muassa FinE-kasveja, jotka sopivat tutkitusti suomalaisiin olosuhteisiin ja tukevat luontaista ympäristöä. Kiinnitimme erityistä huomiota siihen, ettei kasvilistamme sisältänyt vieraslajeja.

Se on hyvä muistaa, että yhtäkään viherkattokohdetta ei voi suoraan kopioida, vaan aina pitää ottaa vaihtuvat olosuhteet huomioon. Yleisesti ottaen virhemahdollisuudet piilevät viherhankkeissa niiden alkuvaiheessa.

– Kun arkkitehti suunnittelee talon lähes valmiiksi, saatetaan muistaa vasta loppuvaiheessa, että ai niin, tännehän piti tulla katolle jotain vihreää. Mutta katolle tuleva puu, pensas tai perennapenkit vaativat rakennekerroksia ja siihen tarvitaan eri alojen asiantuntijat mukaan heti projektin alusta lähtien.

Pohjien lisäksi on tärkeää muistaa kasvillisuuden ylläpitoon liittyvät jatkotoimenpiteet: miten vaihtomullat tuodaan paikalle, onko vesipiste hyvässä paikassa, tuleeko kokonaisuudesta viihtyisä ja toimiva ja onko katolla varmasti turvallista hoitaa kasveja. ■

Kirvesmies Juha Mälkönen työskenteli elementtien asennuksessa alamiehenä. Elementtejä oli haastattelupäivänä asentamassa lisäksi kaksi miestä.

TYÖ- JA SUOJAVAATTEET VAATIVIIN TEOLLISUUDEN OLOSUHTEISIIN

Member of
FRISTADS KANSAS GROUP

VAHVEMPI
KUIN KOSKAAN

Saatavana myös
HITSAUS- JA KUUMATYÖ,
PALOSUOJATUT NÄKYVÄT SEKÄ
ANTISTAATTISET PALOSUOJATUT NÄKYVÄT

TURVALLISUUS ON MIELENRAUHAA!

RAUTAISTA **TIETOTAITOA TURVALLISUUDESTA**
YKSILÖLLISTÄ PALVELUA JA AITOA **LISÄARVOA**
SUOMALAISTA LAATUA JA **SUORASELKÄISYYTTÄ**

Leijona Group Oy
puh. 020 150 5210
asiakaspalvelu@leijonagroup.com
www.leijonagroup.com

LEIJONA

Sieniapaja ison järven rannalla

Mitä yhteistä on suomalaisilla ja sienillä? Michiganin osavaltio Jenkeissä. Pohjois-Amerikkaan ja erityisesti Suurten Järvien alueelle muutti vuosina 1860–1950 sankoin joukoin suomalaisia, kaikkiaan satojatuhansia. Entä ne sienet? Michiganissa on kymmeniä sieniä, joita eivät asuta etanat vaan ihmiset.

Mike Barton Photography

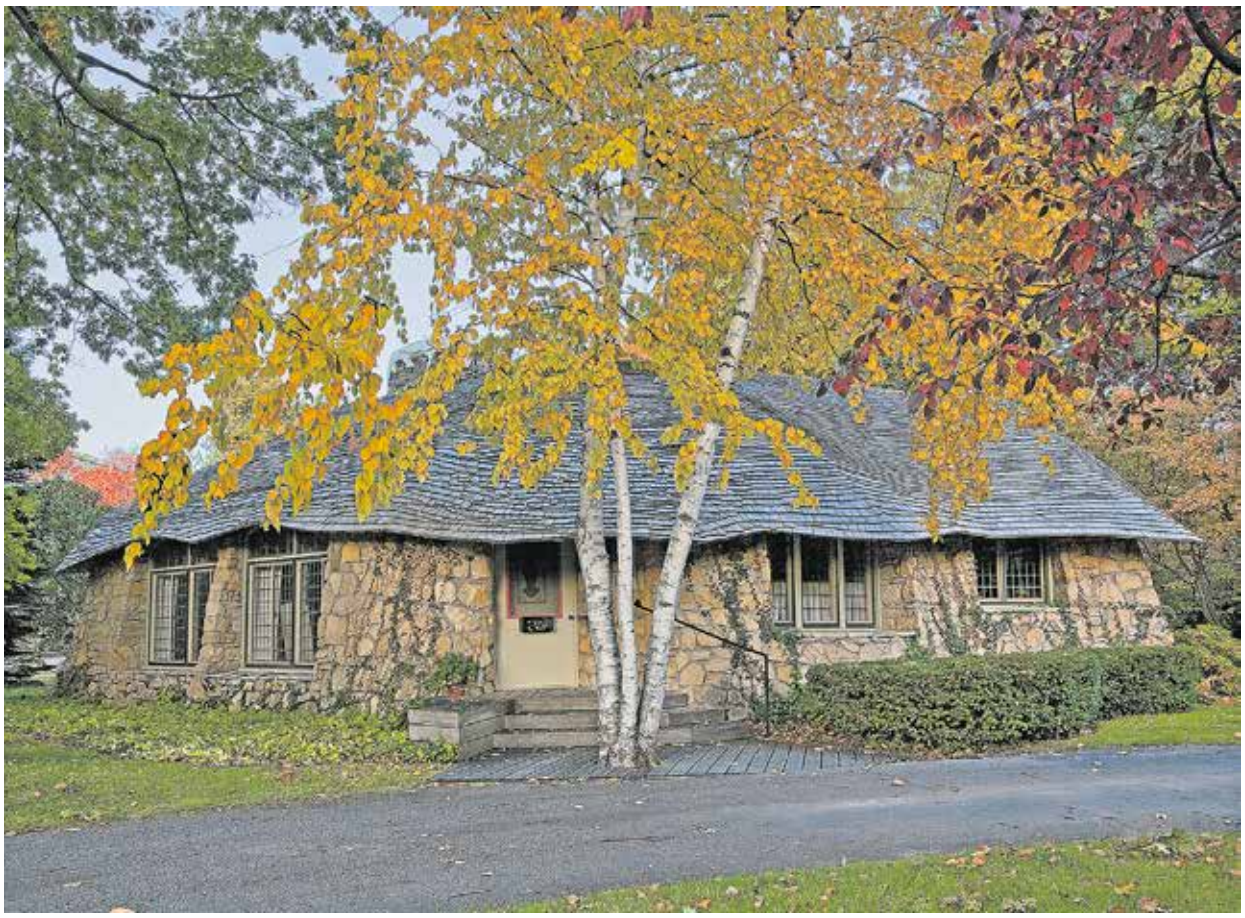

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämästä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Syyskuun sienivisa

Mikä ei kuulu joukkoon?

1. a) valkoviirujuurekas
b) isojuurekas
c) pikkupilkkujuurekas

c) pikkupilkkujuurekas

2. a) jättimalikka
b) kovamalikas
c) nurminahikas

b) kovamalikas

3. a) tuhkatupaskynsikäs
b) känsätuhkelo
c) syylämuhkelo

c) syylämuhkelo

On taas se aika vuodesta, kun sieniin hurahtaneiden pöydissä tarjoillaan kantarellipiirakkaa, rouskusalaattia, orakasmuhennosta, tattikastiketta, lampaankääpäpihvejä, kehnäsienirisottoa, koivunkantosienikeittoa ja mitä kaikkia näitä nyt onkaan. Sienihullujen kaikki vapaa-aika menee metsissä samoillessa ja yöllä he näkevät unia vahakasapajista. Some on liitoksiaan myöten täynnä sienisaaliskuvia ja Marttojen sienineuvontaan on lähes pidemmät jonot kuin uuden marketin ilmaisämpäreiden äärelle.

Sienihulluus on voimakkaimmillaan syksyllä, mutta se alkaa jo keväällä korvasienistä ja päättyy vasta siihen, kun lumi peittää alleen suppilovahveromättäät. Ja tämä rumba alkaa joka talven jälkeen uudelleen. Siihen ei heti kyllästy eikä kaikkea opi oitis, sillä sienilajeja on maailmassa arviolta miljoona, ja niistä on määriteltykin noin 100 000. Uusia lajeja löydetään vuosittain. Suomessa tunnetaan noin 6 600 lajia, joista iso osa on paljain silmin näkemättömiä mikrosieniä. Silmin nähtäviäkin on pari tuhatta lajia, ja näistä suursieniksi kutsutuista yli 500 on syötäviä. Turha siis ihmetellä, miksi joka lajia ei löydy oman kirjahyllyn sieniopuksesta.

Melkoinen tattiasumus

Me kaikki olemme nähneet sienen näköisiä rakennuksia. Moni vanha vesitorni muistuttaa topakkalakkista sientä. Jenkeissä kaikki tehdään isommin: Michiganiin, Suurten Järvien Charlevoix-nimiseen pikkukaupunkiin nousi vuodesta 1918 vuoteen 1950 kokonainen sieniapaja. **Earl A. Young** suunnitteli sinne yhteensä 31 sienitaloa, jotka eivät ole normisienten tapaan lahonneet, vaan ovat yhä pystyssä ja asuttuja, ja kovissa hinnoissa. Taloihin on järjestetty aika ajoin huippusuosittuja kiertokäyntejä.

Mr. Youngia kuvaillaan äreäksi ja erikoislaatuiseksi mieheksi. Omalaatuisia ovat myös hänen sienitalonsa, ja hänellä oli oma tapansa rakentaa. Lähtökohtana olivat kivet, joita hän roudasi rakennuksille röykkiöittäin pohjoisesta Michiganista. Youngille luonto ja kutakin taloa ympäröivä miljöö olivat kokonaisuutena tärkeitä ja hän saattoi jemmata kokoamiaan kiviä pitkäänkin käyttääkseen niitä juuri sopivanlaiseen taloon. Rakennusprojekteja hän vahtasi silmä kovana eikä antanut yhdenkään yksityiskohdan lipsua visiostaan.

Talopiirros pihahiekkaan

Youngista sanotaan, ettei hänessä tai hänen taloissaan ole mitään pikkuleipämuotilla tehtyä eli monistetunlaista. Jokainen talo on aivan erinäköinen ja sisätiloja myöten originelli komeine luonnonkivitakkoineen ja pyöristettyine ikkunoineen. Osa taloista on pieniä yhden makuuhuoneen koteja ja osa isompia, mutta niistä mikään ei ole vaatimaton tai pikkusievä. Niissä on aistittavissa Youngin hiukan megalomaaninen missio: hän halusi osoittaa, että pieni luonnonkivitalo voi olla yhtä vaikuttava kuin linna.

Young esitteli arkkitehtoniset suunnitelmansa piirtämällä ne asiakkailleen kepillä hiekkaan, ja oletti asiakkaiden oitis ymmärtävän hänen summittaisista piirroksistaan kunkin huoneen paikan ja tyylin, sekä hyväksyvän hänen ideansa mukisematta. **Irene**-vaimo teki taustalla hommia ja piirsi suunnitelmia puhtaaksi paperille, jotta rakennusmiehet eivät olleet sentään ihan hiekkapiirrosten varassa.

Suunnittelemistaan taloista kuuluisa ja Charlevoix'n kaupungille mainetta niittänyt Young ei itse asiassa ollut arkkitehti ensinkään. Hän kyllä opiskeli arkkitehtuuria yliopistossa, mutta vain vuoden päivät. Young palasi sen jälkeen kotikaupunkiinsa kiinteistönvälittäjäksi, sekä suunnittelemaan taloja ja muun muassa hotelleja, mutta ennen kaikkea sienitaloja.

Tänä syksynä metsät ovat sieniä pullollaan. ■

Mahtisaaliita toivotellen,
Irma

Mölkystä on kehittynyt raksanuorten kansallispeli.

Korpilammen henki tuotiin nykypäivään

Narunylitysrastilla ei menty yli heilahtamalla, vaan yhteistyöllä.

SuPerRaksa-päivät järjestettiin tällä kertaa Espoon Korpilammella. Keli oli erinomainen ja benjihyppy oli jälleen suosituin ohjelmanumero.

Jukka Nissinen

Espoon hotelli Korpilammella on mahdollista tehdä aikamatka 1970-luvulle, mutta raksanuorten ja Suomen lähi- ja perushoitajaliiton nuorisoryhmän yhteinen SuPerRaksa-tapaaminen toi paikan tiukasti tähän päivään. Paikalla oli reilut 150 superraksalaista.

– SuPerRaksassa tapasi uusia ihmisiä. Tapahtuma oli hyvin järjestetty ja siitä jäi hyvä fiilis, rovaniemeläinen ilmastointiasentaja **Jantso Särkkä** kiteyttää.

Särkälle Korpilammen SuPerRaksa oli ensimmäinen ammattiliittojen välinen tapahtuma, jossa hän oli mukana. Aikaisemmin Jantso Särkkä on käynyt Raksanuorten Pohjois-Suomen tapahtumissa.

– Kaverini oli ollut aikaisemmin raksannuorten tilaisuuksissa ja itse läksin mukaan mielenkiinnosta. Nyt ei enää haittaa, vaikka kaveri ei lähtisikään, on löytynyt uusia tuttuja, Särkkä kuvaa omaa polkuaan nuorisotoimintaan.

SuPerRaksan paras puoli Särkän mielestä oli verkostoitumismahdollisuudet uusien ihmisten kanssa.

– Samalla sai tietoa hoitoalasta.

Korpilampi oli hyvä paikka tapahtumalle, vaikkakin hieman liian iso. Särkän mielestä porukka pääsi leviämään pikkuisen liikaa hotellin tiloihin. Ohjelma oli suunniteltu hyvin: keskusteluryhmät ja toimintarastit vuorottelivat sopivasti.

Toinen SuPerRaksa-päivien ensikertalainen, tamperelainen maalari **Milja Kopperoinen** oli myös hyvin tyytyväinen tapahtumaan.

– SuPerRaksa-päivillä oli rento tunnelma. Vaikka mukana oli asiaakin, se oli hyvin balanssissa muuhun

Paperijutskarastilla paperinpalat piti kuljettaa radalla käsin koskematta. Tunnelma oli oikeasti hyvin tiivis.

Benjihyppy oli Superraksa-päivien suosituin ohjelmanumero.

SuPerRaksa-päivien ohjelmassa keskustelutilaisuudet ja toimintarastit vuorottelivat.

Verkostoituminen ja uusien ihmisten tapaaminen oli Jantson Särkän mielestä SuPerRaksan parasta antia.

Milja Kopperoisen mielestä tapahtumassa oli ohjelma ja vapaa-aika hyvässä balanssissa.

ohjelmaan ja vapaa-aikaan, Kopperoinen miettii.

– Kaikkeen pääsi mukaan, mihin halusikin, benji-hypynkin kokenut Kopperoinen kiittää.

Korpilampi on myös paikka, jonne ei olisi tullut lähdettyä ilman tällaista tapahtumaa. Sekä Kopperoinen kuin Särkkäkin nähdään mitä todennäköisimmin myös ensi vuonna SuPerRaksassa.

Mölkky, kuningaslaji

– Halusimme vetää tapahtuman positiivisuuden kautta, Rakennusliiton eteläisen toiminta-alueen nuorisotoimitsija **Sini Partinen** linjasi.

– Meillä oli erikseen negatiivisuusseinä, jonne sai tarvittaessa oksentaa, keskimmäisen Suomen nuorisotoimitsija **Ida Kuikka** jatkoi.

Negatiivisuusseinällä oli vain yksi työelämää sivuava kommentti, joka käsitteli vuokratyövoiman palkkaamista omien vakituisten tekijöiden sijaan. Oma suosikkini negatiivisuusseinältä oli Pieru on perseestä -teksti.

– Aina tätä mölkkyä! Onko raksanuorilla yhtään tapahtumaa, jossa ei pelata mölkkyä?

Tämä oli ainoa negatiiviseksi luokiteltava toimittajan kuulema kommentti Superraksapäiviltä lauantaina.

Tapahtumien palautteessa keskusteluryhmät nousivat kaikesta liikunnallisuudesta, allas- ja UV-bileistä huolimatta korkealle arvosteluasteikossa. Keskusteluryhmissä käsiteltiin hyvää työyhteisöä, ammattiliiton merkitystä sekä sitä, mitä on olla lähihoitaja tai rakentamisen ammattilainen. ■

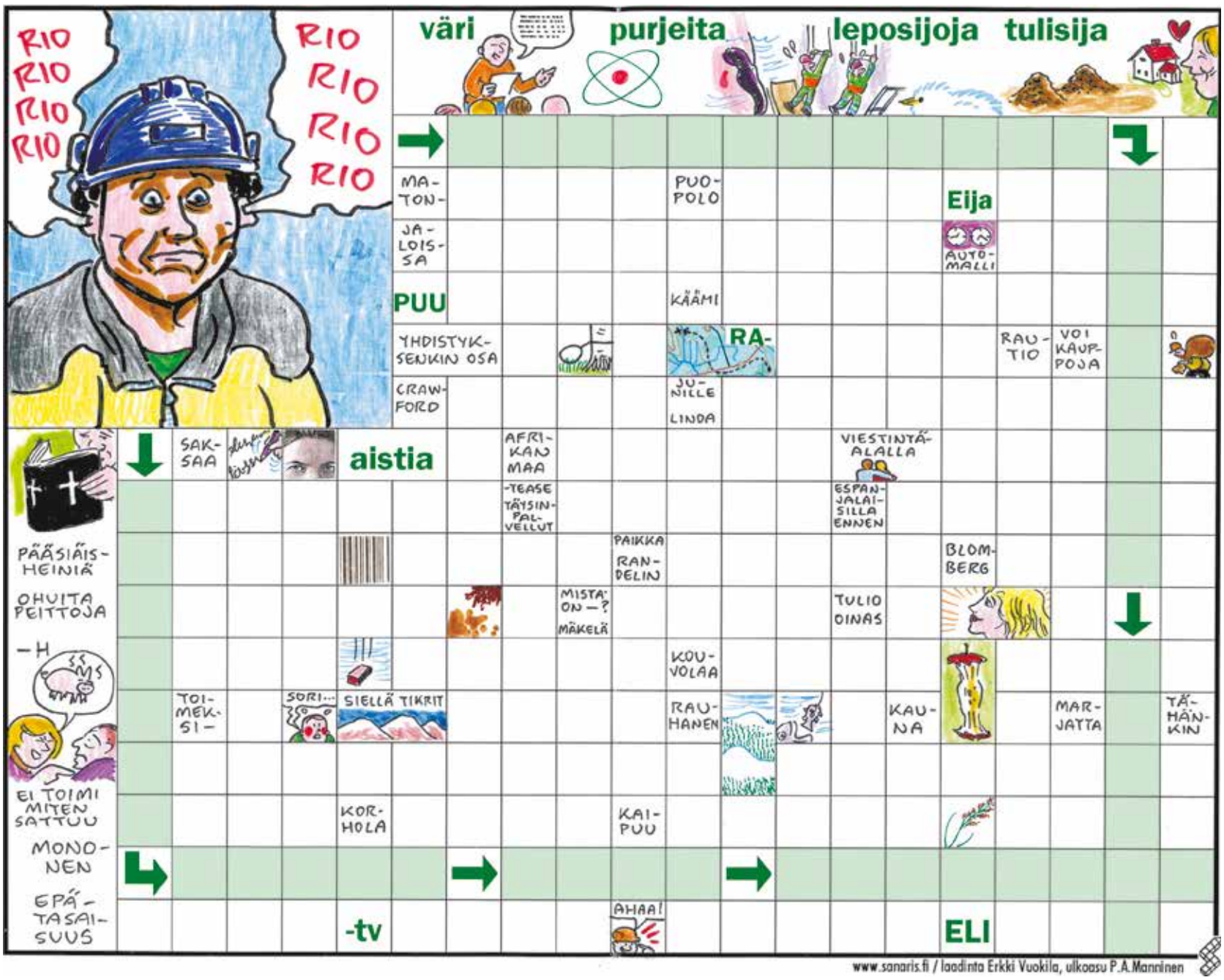

		2	7	6	8			
		6			9		1	
8		7			5		4	
6		5			3			
7								3
			6			4		2
	6		9			5		1
	7		2			6		
			5	8	6	7		

	5			8			4	
		9				2		
1				7				6
	1		2				7	
		8				4		
	4				6		2	
4				3				7
		7				9		
	8			6			3	

			5		7		1	
	2							7
		4		3				
8								4
		9				3		
6								5
				4		9		
9							6	
	5		7		1			

1	■	23	■	22	15	19	12	2	21	15	2	5	■	20	■	21	■	20				
17	11	24	7	14	■	14	■	15	■	4	■	2	18	7	2	2	7	15				
4	■	11	■	13	6	7	15	3	2	19	3	15	■	15	■	3	■	15				
5	6	3	10	14	■	3	■	6	■	15	■	10	■	5	11	21	6	5				
5	■	14	■	7	6	15	10	6	5	■	21	4	15	5	■	2	■	5				
↓	■	24	■	13	15	5	5	2	15	19	■	6	5	6	21	14	5	■	15	15	5	5	15
1	14	7	23	11	■	9	■	17	■	5	■	16	■	13	■	6	■	■	■	19	■	3	■
2	■	15	■	1	14	17	17	15	■	6	1	23	15	13	4	5	■	22	2	8	23	2	5
3	2	19	4	23	■	6	■	22	■	6	■	6	■	2	■	■	■	15	■	4	22	15	4
2	■	14	■	15	19	5	15	2	5	5	2	7	6	5	■	20	4	8	4	7	15	■	19
							18	■	4	■	22	■	8	2	19	15	■	5	9	13	13	2	5
							22	2	1	2	18	19	6	■	■	22	15	15	5	4	■	■	5
							9	■	1	■	4	■	23	15	6	22	15	■	4	15	5	5	15
							5	7	9	1	5	15	5	■	9	■	1	■	■	10	■	2	■
							■	2	■	13	■	20	15	2	8	7	2	■	18	2	7	20	4
							17	15	5	9	9	1	■	■	7	2	23	23	15	■	■	9	■
22	9	16	15	2	■	14	■	21	■	7	■	6	15	12	2	5	■	6	10	9	1	5	2
14	■	4	■	20	2	22	10	2	9	8	■	19	■	4	5	1	2	23	6	■	15	■	3
12	2	16	4	20	■	11	■	9	■	8	7	15	10	2	■	9	■	1	4	7	12	2	5
14	■	4	■	2	7	5	15	1	5	15	■	5	■	19	14	5	23	15	19	■	2	■	4

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Tulevaisuuden nakertajat ja rakentajat

Suomea on koetellut ennätyksellisen pitkä taloustaantuma. Valtiovarainministeriön virkamiehet, pankkien ekonomistit ja EK ovat todenneet laman johtuvan suurista työvoimakustannuksista, vähäisestä työvoimasta ja julkisen sektorin suuresta koosta.

Palkka-alesta puhuttaessa leikkaaja-apostolit tarkoittavat toki vain tavallisten työntekijöiden palkkoja. Heidän mielestään yhtiöiden johtajat ovat ansainneet monikymmenkertaiset palkkansa, ja johtajille kohdistuu enintään kainoja pyyntöjä talkoisiin osallistumisesta. Jostain syystä pyyntöihin ei ole vastattu.

Kaikki talousasiantuntijat eivät allekirjoita valtiovarainministeriön ja kumppaneiden esittämiä teesejä. Laman nähdään enemmänkin olevan investointi- ja kysyntälama. Eurooppalaisen talouspoliittisen linjan, joka korostaa talouskuria, palkkojen jäädyttämistä tai leikkaamista, eläkeiän nostamista ja julkisten palveluiden karsimista talouden piristämiseksi, pidetään vääränä lääkkeenä. Se leikkaa tavallisten ihmisten ostovoimaa ja näin lisää työttömyyttä.

Varsin ongelmallista on leikata koulutuksesta ja tuotekehittelystä tilanteessa, jossa Suomen pitäisi panostaa uusien laadukkaiden tuotteiden ja teollisuusalojen kehittämiseen. Yhtälailla se, että suuryritykset mieluummin jakavat osinkoja omistajilleen, kuin investoisivat yrityksen toiminnan kasvattamiseksi, pitkittää lamaa.

On surullista, että valtiovarainministeriössä pidetään jääräpäisesti kiinni toimimattomasta talouslinjasta, joka näyttää enemmän nakertavan kuin rakentavan maamme tulevaisuutta.

• • •

Yleisen taloudellisen ankeuden keskellä on poikkeus. Rakennusalalla on nähty viime kuukausina iloisia naamoja.

Uusia suuria työkohteita on alkanut eri puolilla Suomea ja etenkin Etelä-Suomessa näyttää olevan kova pöhinä päällä. Vauhti on niin kova, että rakennusalan työnantajia edustava Rakennusteollisuus korjasi kasvuennustettaan keväisestä 3,5 prosentista 6,5 prosenttiin.

Rakennustöiden aloitusmäärä on kasvanut viidenneksellä edellisvuodesta. Alalla oli alkuvuodesta yli 11 000 työllistä enemmän kuin viime vuonna. Positiivinen kehitys näkyy rakentajien työttömyyden laskuna, mutta rakennusalan ylikuumenemisesta ja työvoimapulasta puhuminen on turhaa kun yli 6 000 rakentajaa on vielä työttömänä.

Olisi mahtavaa, jos yrityksissä katsottaisiin reippaasti kohti tulevaa. Monet yritysten keskeiset työntekijät eläköityvät lähivuosina. Eikö olisi aika palkata ammattikoulusta valmistuneita nuoria ja varmistaa näin firman laadukas toimintakyky myös tulevaisuudessa?

• • •

Uudet työmaat tarkoittavat myös uusien luottamushenkilöiden valintaa. On tärkeää, että kaikilla työmailla on rakennusliittolaiset edunvalvojat. He pitävät huolen, että rakentajien palkka-asiat ovat kunnossa ja työmaalla on turvallista työskennellä.

Rakennusliitto antaa kaiken tuen luottamushenkilöille perehdyttäen ja kouluttaen aktiivimme. Uusimme pari vuotta sitten luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen peruskoulutuksen. Seuraavaksi vuorossa on jatkokurssien päivittäminen vastaamaan rakentajien edunvalvojien tarpeita. Tiivistämme kurssien rakennetta ja jalkautamme niitä alueille. Tavoitteena on helpottaa osallistumista.

Uutuutena ensi vuoden koulutuskalenterissa tarjoamme työsuojeluvaltuutetuille Turvallinen työmaa -koulutusta. Siihen osallistuu valtuutettujen lisäksi työnantajapuolen edustajia. Ajatuksena on parantaa yhteistä ymmärrystä turvallisesta työympäristöstä ja kehittää sopimismalleja.

• • •

Rakennusala ei ole mikään auringonlaskun ala, vaan tulevaisuudessakin hyvin tärkeä toimiala. Se voi olla monessa asiassa edelläkävijä. Rakentajat ovat etulinjassa vastaamassa esimerkiksi ilmastonmuutokseen rakentaen kestävät kaupungit ja toimivat liikenneyhteydet niiden välille. Jokainen rakentaja saa olla ylpeä työstään. ■

Juhani Lohikoski
koulutuspäällikkö

Maastotuomari Seppo Soukka (vas.) esittelee ylituomari Jukka Lindholmille Moposarven Kaarlon etenemistä maastossa.

Moposarven koirille vihdoinkin voitto

Rakentajahaukut kisattiin Haminassa kesäisessä kelissä syyskuun alussa. Voiton vei Moposarven Kaarlo.

Jukka Nissinen

– Hirvikärpäsiä on täällä ihan riittämiin, ylituomari **Jukka Lindholm** lupasi Rakentajahaukkuja edeltäneessä tuomaripuhuttelussa.

– Olosuhteet kisoissa ovat rankat, lämmintä on 20 astetta ja auringonpaistetta. Pitkiä karkkoja tulee varmasti.

Rakentajahaukut kisattiin 12. kerran. Tällä kertaa hirviä haettiin Haminassa Kannusjärven ja Kitulan metsästysyhdistyksen alueella. Kisojen keskuspaikka oli Markkulan leirikeskus.

Tällä kertaa voiton vei jurvalaisen **Veijo Kosken** omistama Moposarven Kaarlo. Koski on osallistunut Rakentajahaukkuihin puolenkymmentä kertaa. Joka kisassa on ollut uusi koira matkassa.

– Olen aina tullut mieluummin nuorella koiralla kisaamaan, Koski toteaa.

– Aikaisemmin Rakentajahaukut ovat aina menneet suoraan sanoen perseelleen.

Koski oli samaa mieltä ylituomarin kanssa kelin raskaudesta. Koemaastojen arvonnassa tuntui siltä, että viimeiseksi maastoksi jäänyt olisi taas koiran kannalta huono. Arpaonni suosi kuitenkin tällä kertaa ja ensimmäinen hirvikontakti tuli hieman ennen aamukahdeksaa.

– En ole aikaisemmin liikkunut näissä maisemissa. Juuka on ollut lähin maasto, missä olen ollut koiran kanssa, Koski muistelee.

Rakentajahaukut kaipaavat uutta vetäjää

Ensi vuonna Koski yrittää kisoihin kahdella koiralla, Moposarven Kaarlolla ja Moposarven Sussulla. Metsästyskoiran koulutuksessa ei ole mitään oikotietä, metsässä on oltava mahdollisimman paljon. Pohjanmaalta tulee paljon hyviä hirvikoiria, mutta Koski ei keksi mitään selitystä keskittymälle.

Veijo Koski on työskennellyt kirvesmiehenä Peabilla vuodesta 2009 lähtien.

– Muu maailma on nyt valmis, nyt rakennetaan Pohjanmaalla, aikaisemmin reissuhommissa Venäjää myöten kolunnut Koski sanoo.

Rakennusliiton Haminan osasto 078:n puheenjohtaja Jarkko Harjumaaskola toi Rakentajahaukkuihin osaston lahjoittaman pokaalin, joka annettiin pisimmän karkon ja sen jälkeisen uusintahaukun tehneelle koiralle.

Onnelliset voittajat Moposarven Kaarlo ja Veijo Koski.

Koski on ollut yhden kauden Peabin yrityskohtaisen työsuojeluvaravaltuutettuna sekä useilla työmailla yhteysmiehenä.

– Pitäisi käydä lisäkursseilla, neljä vuotta sitten työsuojelun peruskurssin käynyt Veijo Koski arvioi.

Rakentajahaukuista puuttui yksi koira, sillä kisojen pitkäaikainen vetäjä **Janne Kemppainen** kuoli 31. heinäkuuta nopeasti edenneen sairauden murtamana. Rakentajahaukkuja jatketaan tulevinakin vuosina, mutta kisojen järjestämismalli on vielä avoinna. ■

1. Moposarven Kaarlo **95**
om. Veijo Koski, Jurva

2. Eetunkyrön Toivo **87**
om. Marko Paloneva, Seinäjoki

3. Ritosalon Ransu **82,5**
om. Matti Keränen, Ristijärvi

4. Palokallion Roni **75,5**
om. Kano Peltonen ja Teuvo Uusnäkki, Hamina

5. Jämäkän Jobi **75**
om. Jorma Kiviniemi, Alavus

6. Kyykönmaan Sanni **65**
om. Saku Penttinen, Juva

7. Taitolan Tara **57**
om. Juha Lampinen, Mikkeli

8. Palokallion Launo **56,5**
om. Ville Salmela, Kauhajoki

9. Haapakorven Sissi **50**
om. Saku Penttinen, Juva

10. Sampo **40,75**
om. Jarkko Puhakka ja Ari Eskola, Hamina

11. Petäjän Veistäjän Nappe **8**
om. Kalevi Loukusa, Oulu

Rakennusliiton Haminan osaston lahjoittaman pisimmän karkon palkinnon sai Jämäkän Jobi

STYL

SINCE 1916 jalas® 100 YEARS YOUNG

VUOSIEN HIENOSÄÄDÖN TULOS:
JALAS® ON NYT TÄYDELLISEN MUSTA.

Jalaksella on sadan vuoden kokemus markkinoiden kehittyneimpien turvajalkineiden valmistamisesta. Jalkineemme laadun tunnusmerkki on nyt musta.

Juoksujalkineen iskunvaimennus. Kiipeilykengän pito. Aktiivisesti käyttömukavuutta parantavat tekniset ominaisuudet. Vuosien hienosäädön tuloksena voimme todeta, että musta turvajalkineemme on nyt täydellinen.

JALAS® 9568
SUOJALUOKKA S3 SRC HRO

JALAS® 9518
SUOJALUOKKA S1P SRC HRO

© ejendals inhouse 2016

EXALTER 2
THE NEXT STEP, ALWAYS
BY jalas®

www.jalas.com | www.youtube.com/jalasfootwear

JALAS® on Ejendals AB:n tuotemerkki. Lisätietoja: info@ejendals.com | www.ejendals.com

Janne Kemppainen 1968–2016

Rakennusliiton Läntisen toimintaalueen päällikkö **Janne Kemppainen** kuoli 31. heinäkuuta nopeasti edenneen sairauden murtamana.

Oulussa syntynyt Janne oli rakentaja niin Vaasan kuin Oulunkin alueilla. Nuori kauhakansan edustaja osallistui myös Rakennustyöläisten Liiton toimintaan ammattiuran alusta alkaen. Vuoden 1987 liittokokouksen jälkeen kokoontuneen nuorisojaoston uusi jäsen haki kokouslomaa armeijasta ennen kuin oli ollut harmaissa päivääkään. Loma myönnettiin ja liittoyhteisö sai nuoren polven edustajan, joka sanoi mielipiteensä kiertelemättä.

Janne oli myös järjestöihminen jo nuorena miehenä. Rakentajan päivätyöt vaihtuivatkin 1990-luvun puolivälissä järjestölinjaan Oulun työväenliikkeessä. Omimpaan työhön, Rakennusliiton Pohjanmaan aluetoimiston toimitsijaksi Vaasaan, Janne Kemppainen valittiin keväällä 1999. Tarmokas ja selkeälinjainen työ Pohjanmaan rakentajien ammattiliittotoiminnassa johti sittemmin Pohjanmaan aluepäälliköksi ja viimeksi Läntisen Suomen toimintaalueen päälliköksi.

Janne Kemppaisen toiminnassa päätösten käytännöllinen toteutus oli etusijalla, mikä toimintamalli ei aina ole kaikkien ay-ihmistenkään ykkösasia. Aluepäällikkö arvioi ammattiyhdistysliikkeen sekä myös poliittisten päättäjien tekemisiä työmiesten ja -naisten arjen elämän ja työn sekä työllistävän yritystoiminnan kannalta. Niin puolueiden, poliitikkojen kuin järjestöihmisenkin tulisikin miettiä tarkkaan, miten päätökset vaikuttavat ihmisten laillisiin elinkeinoihin. Tätä eivät aatteestaan innoittuneet päättäjät aina ymmärrä, vaan päätöksiä tehdään käytännön seurauksista piittaamatta. Valitettavasti työväenliikekään ei aina ole tästä piirteestä vapaa.

Janne oli erämies koko ikänsä. Etenkin hirvijahti ja hirvikoirat kuuluivat oleellisesti miehen elämäntapaan. Kun koira pelaa koiramiehen kanssa yhteen ja miehen ampumataito on kohdallaan, jälki on vakuuttavaa. Hommaa kyllä auttoi ripaus uhriviinaa pyyntönä Tapiolle, metsän jumalalle ja riistan haltijalle. Sekään ei silti aina estänyt riistaverisen ”tessun”, kuten isäntä itse sanoi, yön yli jatkuneita haukkurupeamia ja railakkaita matkoja hirvien, ehkäpä porotokankin perässä. Luonto antaa ja ottaa eikä metsäreissu aina käy käden käänteessä.

Jannen ja **Minnan** yhteiselo kesti 27 vuotta. Heidän kotonaan Laihian Töninmäessä tunsi satunnainenkin matkaaja itsensä tervetulleeksi. Kuulumisten vaihto ja kantojen esittäminen saattoivat ottaa joskus enempikin aikaa. Keskusteluun osallistuivat vanhempien lisäksi lapset, jotka isänsä ja äitinsä tapaan katsovat ihmistä silmien tasalta. ■

Matti Harjuniemi

Janne Kemppainen ja Etku vuoden 2010 Rakentajahaukuissa.

Muistutus ajasta, jolloin rock oli rajaton riemu

Räjäyttäjät: **Räjä elektrik millenium tupla LP**.
Ektro Records & Räjä Records

Jyri Vasamaa

Räjäyttäjät on lähtenyt tällä uutuudella kokeilemaan syntetisoijan käyttöä heidän omalaatuisessa rock´n´roll -taiteessaan. Vaikka joku voisi väittää tämän perustuvan 1960–1970-lukujen rokkiin, niin Räjäyttäjät tekevät tätä kuitenkin täysin omalla tyylillään.

– Jos kaikki uskaltaisivat avata kanavan ja laittaa lähetyksen päälle, täällä olisi paljon helpompi olla, kuvaa hyvin asennetta, jolla Räjäyttäjät näitä levyjänsä tekee.

Levyllä on paljon sekä musiikillista, että sanoituksellista huumoria ja hupailua. Päivän politiikkaakin sivutaan hauskasti ja suorastaan nerokkaasti kappaleessa Mies, joka vei rock´n´rollin Moskovaan. ”Teidän tuotteet ovat täällä pannassa, / mut tää onkin kasvanut Mississipin rannassa / Sanoi mies, joka ihan tosta vaan / vei rock´n´rollia Moskovaan.”

1980-luvulla moni taiderokkari halveksi iskelmää, ja väitti, että sellaista pystyy aivan kuka tahansa tekemään. Harva on kuitenkin todistanut tämän. Räjäyttäjät pystyy kovan rokettirollin lomassa tähänkin, josta loistavana esimerkkinä käy ralli Missä olet Rapa-Eini. Jos heillä olisi takanaan iso levy-yhtiö mainontoineen, tulisi tästä kappaleesta varmasti suuri kansansuosikki, ja meitä kiusattaisiin kappaleen karaokeversiolla baareissa ympäri Suomen.

Kahden edellä mainitun lisäksi levyn suosikkeihini kuuluu itämaisvaikutteinen Itään tai ei mitään.

Nousiaisen sooloalbumeihin verrattuna kokonaisuus ei kestä samanlaista kuuntelua, mutta ei tämä millään tavalla huono levy ole. Räjäyttäjät onkin enemmän livebändi. Yhtyeessä on samanlaista boheemia meininkiä, mitä oli vielä 1980-luvun alussa suomirokin huippunimillä. Nykyään, kun suuret levy-yhtiöt taas sanelevat kaiken, on tavallaan palattu däni-aikaan ennen Loven ja Pokon kaltaisia levy-yhtiöitä. Siksi onkin piristävää kuulla tämän kaltaisia rockbändejä. Räjäyttäjät on tajunnut rockista sen olennaisen. Se on ennen kaikkea hauskanpitoa. ■

Kiitämme: Oivaa vastapainoa raskaalle rakennustyölle.
Moitimme: Levy on ehkä hieman ylipitkä.

Taakka taivaalla, katse korkeuksiin!

Viime kerralla Rakentaja-lehden kolumnissa pohdiskelin sääolosuhteita raksahommissa. Sen verran ovat hommat muuttuneet, että nykyisin istun torninosturin toivottavasti kuivassa ja lämpöisessä ohjaamossa. Välillä kyllä tekisi mieli mennä jätkien kanssa alas vesisateeseen seisoskelemaan ihan myötätunnosta.

Haluaisin muistuttaa kaikkia lukijoita siitä, että työskennellessäsi torninosturin katveessa, taakan alle ei saa mennä. Olen jo lyhyen nosturikuskiurani aikana monta monituisen kertaa puhunut kahvihuoneessakin, että yrittäkää katsoa aina välillä taivaalle mitä siellä liikkuu ja minne se on menossa. Niin asennus- kuin purkuhommissakin olisi syytä ylimääräisten henkilöiden pysyä vähän etäämmällä.

Ammattitaitoinen kuski väistelee parhaansa mukaan alhaalla olevia työmiehiä ja -naisia. Edestakaisin säntäilevää työmiestä on kyllä näillä romuilla mahdotonta väistellä. Ymmärrän kyllä, että kun olet työpisteelläsi ja keskityt työhösi, ei siinä taivaalle voi kytätä. Silloin pitää kuskin, alamiesten ja muiden työntekijöiden varoittaa, että täältä olisi sinulle tulossa tätä lankkua 1 100 kilon nippu.

Kaikista parhaimpia hetkiä kokee silloin, kun taakan kiinnittäjä jää siihen alle katsomaan miten hienosti roju nousee. Joskus vastaanottajatkin jäävät ihmettelemään taakan alle. Hienous voi kyllä äkkiä sitten loppuakin.

Kerran olen päässyt tekemään semmoisen noston, jota koko työmaa väisti. Kukaan ei halunnut jäädä taakan alle, porukka kiersi sitä kuin kissa kuumaa puuroa. Silloin oli kyydissä bajamaja täynnä sitä itseään.

Minusta on vähän paska homma, kun asenteena on, ei kiinnosta, ei sieltä mitään tipu. On jännä huomata sellainen ero, että aliurakoitsijat eivät yleensä jää taakkojen alle ihmettelemään.

Joskus kuski saa mahdollisuuden viedä taakan perille ilman riskejä suoraan ja nopeasti. Tietenkään se ei aina ole mahdollista. Alla olevia työntekijöitä on väisteltävä ja taakan kanssa joutuu välillä kiertämään.

Voi olla, että olen vähän ylisuojeleva, mutta aamulla töihin mennessäni tavoitteenani on, että kellekään ei satu mitään. Tähän mennessä päivän loputtua ja toivottavasti eläkkeelle asti saan huokaista: ”huh, tänään ei kellekään sattunut mitään”. Millään muulla ei ole niin suurta väliä ja hitaammin hommat voidaan hoitaa varman päälle turvallisesti.

Moni luulee, että näitä nostureita ei tarvitse kuin ajella vaan. Ai hitto, jos niin olisikin. Minulle on monesti sanottu, että ”kunhan oot kymmenen vuotta ajanut, sitten osaat ajaa”. Onhan tämä aika haastavaa välillä. Joskus firman juhlissa kokenut mittamies sanoi kyllä osuvasti: ”Paavo sie osaat kyllä ajaa hyvin, kun myö työmiehet uskalletaan olla hommissa alhaalla”.

Meillä päin ovat rekkakuskeista lähtien porukat ihmetelleet kun minä olevinaan nuori; kaksnelonen kuski nousee koneeseen ja pistää ketjut liikkumaan. Toiseksi nuorin kuski täälläpäin taitaa olla 40–50 vuoden taitteessa. Eläkkeellä oleva kuski kertoi minulle miten oli joskus työmaalla sanonut alamiehille ja asentajille, että uransa alussa olevan uuden kuskin tullessa työmaalle koko porukan pitää opettaa hänet ajamaan.

Haluaisin tällä puheenvuorollani vähän herätellä ihmisiä työturvallisuusasioissa. Voisimme ottaa erään kotimaisen lentoyhtiön mainoslauseen käyttöön: Illaksi kotiin.

Ei muuta kuin turvallisiin nostelemisiin! ■

Paavo Niemi
Kontiolahti

RATKAISUT

4	1	2	7	6	8	3	9	5
3	5	6	4	2	9	8	1	7
8	9	7	3	1	5	2	4	6
6	2	5	1	4	3	9	7	8
7	4	9	8	5	2	1	6	3
1	8	3	6	9	7	4	5	2
2	6	8	9	7	4	5	3	1
5	7	4	2	3	1	6	8	9
9	3	1	5	8	6	7	2	4

6	5	2	3	8	9	7	4	1
8	7	9	6	4	1	2	5	3
1	3	4	5	7	2	8	9	6
5	1	6	2	9	4	3	7	8
2	9	8	7	1	3	4	6	5
7	4	3	8	5	6	1	2	9
4	2	5	9	3	8	6	1	7
3	6	7	1	2	5	9	8	4
9	8	1	4	6	7	5	3	2

3	6	8	5	2	7	4	1	9
5	2	1	9	8	4	6	3	7
7	9	4	1	3	6	5	2	8
8	1	5	3	6	9	2	7	4
4	7	9	2	1	5	3	8	6
6	3	2	4	7	8	1	9	5
1	8	7	6	4	3	9	5	2
9	4	3	8	5	2	7	6	1
2	5	6	7	9	1	8	4	3

						O	L	Y	M	P	I	A	H	U	U	M	A		K
						K	U	D	E		I	V	A	N		A	H	V	O
						R	E	I	S	I	L	U	U	T		A	J	A	T
						A	N	N	A		I	N	D	U	K	T	O	R	I
							T		A			T	A	V	U			M	
						J	O	A	N		R	A	T	A	P	I	H	A	T
						A		N	I	G	E	R			E	L	I	S	A
U	S	K	O	N	T	O		S	T	R	I	P		P	E	S	E	T	A
R	A	I	T		U	S	E	A		A	S	E	M	A		E	R	I	K
H	A	R	S	O	T		M		K	Y	S	E		R			O		K
E	R	J	A		A	L	E	T	A		U	T	T	I		K	A	R	A
I		O				I	R	A	K				E			A		I	
L	A	I	N	A	L	A	I	N	E	N		T	U	N	T	U	R	I	T
U	N	T	O		A	T	T	E		I	K	Ä	V	Ä		N	A	T	A
	T	U	L	E	E		U	L	O	S		K	O	R	V	I	S	T	A
R	O	S	O		T	O	S	I		Ä	L	Y	T	Ä		S	I	I	S

					S		K		L	I	N	J	A	V	I	A	T		B		V		B
					P	Y	Ö	R	Ä		Ä		I		O		A	G	R	A	A	R	I
					O		Y		M	E	R	I	H	A	N	H	I		I		H		I
					T	E	H	D	Ä		H		E		I		D		T	Y	V	E	T
					T		Ä		R	E	I	D	E	T		V	O	I	T		A		T
		Ö		M	I	T	T	A	I	N		E	T	E	V	Ä	T		I	I	T	T	I
S	Ä	R	K	Y		U		P		T		C		M		E				N		H	
A		I		S	Ä	P	P	I		E	S	K	I	M	O	T		L	A	F	K	A	T
H	A	N	O	K		E		L		E		E		A				I		O	L	I	O
A		Ä		I	N	T	I	A	T	T	A	R	E	T		B	O	F	O	R	I		N
							G		O		L		F	A	N	I		T	U	M	M	A	T
S	A	H	O	T	E		L	A	S	A	G	N	E			L	I	I	T	O			T
R	F	U	D	Y	J		U		S		O		K	I	E	L	I		O	I	T	T	I
M	Ä	I	C	P	G		T	R	U	S	T	I	T		U		S			D		A	
N	B	V	L	K	Ö			A		M		B	I	A	F	R	A		G	A	R	B	O
							P	I	T	U	U	S			R	A	K	K	I			U	
L	U	C	I	A		Ä		V		R		E	I	J	A	T		E	D	U	S	T	A
Ä		O		B	A	L	D	A	U	F		N		O	T	S	A	K	E		I		H
J	A	C	O	B		Y		U		F	R	I	D	A		U		S	O	R	J	A	T
Ä		O		A	R	T	I	S	T	I		T		N	Ä	T	K	I	N		A		O

Ei pelkkää kahvistelua ja pullansyöntiä

Keski-Suomen veteraanit kokoontuivat yhteen perinteiseen kesätapahtumaan elokuussa Jyväskylässä. Paikalle saapui myös kunniavieraita Kajaanista saakka.

Maija Ulmanen

–Käykäähän pöytään. Lapseni ovat tehneet kattilakaupalla meille lihasoppaa, pitkän linjan rakentajaveteraani **Kaarlo Valkonen** tokaisee.

Samalla, idyllisellä Järvi-Suomen mökillä on järjestetty jo kymmenen vuotta putkeen veteraanien kesätapahtumia ja muita kokouksia. Vaikka veteraanit ovat aktiivinen joukko, on vuosien varrella yli puolet Keski-Suomen eläkeläisistä jäänyt toiminnasta pois.

– Kyllä se harmittaa, että meidän porukka pienenee vain koko ajan. Kovasti puhutaan siitä, että eläkeläisten asioita pitäisi saada parempaan tolaan, mutta ei auta vain vaatia, jos ei itse ole valmis tekemään mitään asioiden eteen, veteraanijaoston puheenjohtajana alusta asti toiminut Valkonen toteaa.

Pirstaloituminen

Nykyhetki ja menneisyys ovat vahvasti läsnä aktiivisten eläkeläisten tapahtumissa. Veteraanien kesätapahtuma ei ole pelkkää soppaa, kahvia ja saunomista, vaan siellä hiotaan kuntoon niin hallitusohjelma kuin eläkeläisten asioihin vaikuttavat linjaukset. Päättäjät saavat kutia.

– Nykyisessä työelämässä on tapahtunut voimakas pirstaloituminen, joka vaikuttaa myös olennaisesti työpaikoilla sijaitsevien yhteisöjen hajoamiseen. Yhteiskunnan muuttuessa, myös työelämä muuttuu, se ei ole enää samanlainen kuin meidän aikanamme, linja-autolla Kajaanista Jyväskylään tullut **Oiva Suutari** kertoo.

Veteraanit peräänkuuluttivat keskustelutilaisuudessa erityisesti sitä, että yhteiskunnan ja työelämän muuttuessa luottamusmiestoiminta on kultaakin arvokkaampaa. Myös työntekijän nykyinen asema huolestuttaa eläkeläisiä.

– Tuntuu, että aikaisemmin työntekijällä oli edes jotain sananvaltaa työpaikalla. Nyt jos suusi avaat, voit pahimmassa tapauksessa saada kengän kuvan persuuksiisi, eräs veteraani tokaisee keskustelun lomassa.

– Minusta tarvittaisiin enemmän yhteisöajattelua. Ei pelkästään omaan napaan katsomista, Suutari muistuttaa.

Tässä porukassa on iloa, kokemusta ja rautaista tahtoa.

Keskustelutilaisuuden loppupuolella elämää nähneet naiset ja miehet juttelevat siitä, kuinka eläkeläiset saataisiin aktiivisemmin mukaan heidän toimintaansa.

– Meidän väkeä vaivaa aivan sama ongelma kuin nuorempiakin: kuinka saada ihmiset aktivoitumaan. Siinä on pähkinä purtavaksi. Monetkaan eivät esimerkiksi tiedä lomaetuudesta, joka eläkeläisille myönnetään. Tässä iässä erityisesti olisi pysyttävä liikkeessä Valkonen toteaa iloisena ja lähtee lämmittämään rantasaunaa. ■

Runosti kapinaa

Millainen on tämän päivän kapinaruno? Se voi kapinoida miestä, naista, omistajia tai politiikkoja vastaan, mutta se voi olla kapinaa elämän usvaa ja näköalattomuutta kohtaan tai se voi yhtä lailla olla kapinaa pessimismiä vastaan. Miksi tänään kapinoidaan? Kapinaruno on tyylilläänä perinteinen tai räp, tai kaikkea siltä väliltä.

Lähetä runosi 30. syyskuuta mennessä Kapinarunoraadille, printattuna osoitteeseen Työväenliikkeen kirjasto, Sörnäisten rantatie 25, 00500 Helsinki, kuoreen merkintä ”Kapinaruno” tai sähköisesti osoitteeseen matias.sarke@gmail.com. Lähettäessäsi runosi annat samalla suostumuksesi, että runosi voidaan julkaista Kapinaruno II -kirjassa 2017.

Raadissa runosi arvioivat runoilija, Nihil Interit ry:n aktiivi, luovan kirjoittamisen opettaja **Miia Toivio** ja kirjallisuudentutkija, **Pentti Saarikosken** runoudesta väitellyt filosofian tohtori **Riikka Ylitalo** sekä tietokirjailija **Jussi Särkelä**. Raati valitsee runoista noin 25 esitettäväksi Kapinarunoillassa, joka avaa Stadin työväenkirjallisuuden päivät 4. marraskuuta klo 18–21. Runoilijat saavat kutsun Kapinarunoiltaan viimeistään 21. lokakuuta. Kehä III:n ulkopuolelta kutsuttaville korvataan matkakustannukset yleisten kulkuneuvojen taksojen mukaisesti. ■

Hae SAK:n Duunari-stipendiä

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry julkistaa haettavaksi vuoden 2016 Duunaristipendin työelämän nuorelle osaajalle, joka on esimerkillisellä aktiivisuudellaan osoittanut duunarihenkeä ja nostanut oman alansa ammatillista arvostusta. Stipendi on tuhannen euron suuruinen ja se luovutetaan SAK Nuorten seminaarissa lokakuun lopulla.

Stipendin saaja on:

- hankkinut oman alansa ammattitutkinnon
- ylpeä omasta ammatistaan
- toiminut omalla esimerkillään alansa arvostuksen nostamiseksi
- toiminut aktiivisesti ammattiyhdistysliikkeessä, opiskelijajärjestöissä tai oman työpaikkansa luottamustehtävissä tai on muuten osoittanut yhteiskunnallista aktiivisuutta
- edistänyt ammatillista järjestäytymistä.

Onko sinulla mielessä oma ehdokkaasi? Toimita meille vapaamuotoinen ehdotus perusteluineen 23. syyskuuta mennessä osoitteella: SAK ry, Duunaristipendi/Auli Keskinen, PL 157, 00531 Helsinki tai auli.keskinen@sak.fi.

Hakemuksesta tulee ilmetä ehdokkaan nimi, ikä, tutkinto ja/tai ammatti, kotipaikka, työpaikka, ammattiliitto sekä mahdolliset luottamustoimet tai muu aktiivisuus. Lisätiedot Tatu Tuomela, p. 040 534 0577 tai tatu.tuomela@sak.fi ■

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA
VARMUUTTA
VOIMAA

Lokakuu

3.- 4.10.	Yhteysmieskurssi, Helsinki
3.- 5.10.	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1, Helsinki
3.- 5.10.	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1, Helsinki
31.10.- 1.11.	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2, Helsinki
31.10.- 1.11.	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2, Helsinki

TYÖOIKEUDEN PERUSKURSSI

Kurssilla pureudutaan lakeihin erityisesti rakennusalan näkökulmasta.

Harjoitusten kautta haetaan kokonaiskuvaa työelämän oikeudellisista kysymyksistä. Tehtävät sivuavat muun muassa työsopimuslakia, työturvallisuuslakia, vuosilomalakia, syrjintäsuojaa ja työaikalakia.

Koulutuksesta on hyötyä niin luottamusmiehille kuin työsuojeluvaltuutetuille.

Marraskuu

7.- 9.11.	Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
14.- 16.11.	***Työoikeuden peruskurssi***, Helsinki
21.- 22.11.	Yhteysmieskurssi, Seinäjoki
21.- 23.11.	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1, Seinäjoki
21.- 23.11.	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1, Seinäjoki

Joulukuu

12.- 13.12.	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2, Seinäjoki
12.- 13.12.	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2, Seinäjoki
12.- 14.12.	Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutussopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydäthän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata. Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

Rakennusliitto

Lisätietoja:
Juhani Lohikoski — koulutus@rakennusliitto.fi
Sissi Kähkönen — puh. 050 366 1171
puh. 020 774 3076

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

a) päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
b) päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
c) valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
d) valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
e) valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
f) valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmies ja hänen varamiehensä;
g) päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
h) asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
i) käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Kokous ke 21.9. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Turun rakentajaveteraanit

Nuutinpäivän risteily pe 3.1.2017. Kokoontuminen klo 8 Viking Linen terminaalissa, m/s Amorella lähtee klo 8.45. Matkan hinta 35 €/hlö/A2-hytti, sisältää aamiaisen ja päiväruokailun. Sitovat ilmoittautumiset hyteittäin viimeistään pe 2.12., Sirpa p. 0500 781 445, Reijo p. 041 543 7141 tai Anu (toimistoaikana ma–pe) p. 020 774 3449.

Os. 003, Helsinki

Veteraanien tapaamiset jatkuvat, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Tilaisuudet ovat maanantaisin klo 11 seuraavasti: 3.10. (tapaamisessa mukana Tampereen veteraaneja ja SAK sosiaalituvan asiantuntija ekonomisti Ilkka Kaukoranta), 7.11. ja 12.12. Tule mukaan nauttimaan yhdessäolosta ja tapamaan tuttuja rakentajia, vaikuttamaan/sanomaan mielipiteesi veteraanien toiminnasta. Uudenmaan alueen rakentajaveteraanit tervetuloa joukolla mukaan! Nähdään tapaamisissa! Vetäjä Aarre Hana p. 044 273 7615.

Os. 034, Imatra

Pintaongintakilpailut la 17.9. klo 12. Kokoontumispaikka satamassa, Kolme Ankkuria. Kaikki osaston jäsenet puolisoineen tervetuloa!
Raksajumppa jatkuu kesätauon jälkeen keskiviikkoisin alkaen 7.9. klo 19, Imatran Koskenkoulun liikuntasalissa.
Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettiasentajat

Kuukausikokous ti 20.9. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Pikkujouluristeily 4.–5.11. Tallinnaan. Lähtö pe 4.11. klo 16.30 Länsisatamasta, Tallink Superstar. Paluu la 5.11. klo 13.30. Majoitus hotelli Radisson Central. Omavastuu 75 €/hlö joka maksetaan viimeistään su 2.10. osaston tilille FI11 5541 2820 0022 37. Ilmoittautumiset viimeistään su 2.10., Erkki Siitarinen p. 040 050 8098. Kaikki mukaan!
Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 12.10. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Kuukausikokous to 22.9. klo 18, Järjestötalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 047, Lohja

Syysristeily 28.–29.10., Turku–Tukholma–Turku, Viking Line m/s Gracella. Lähtö pe 28.10. klo 17 Virkkalasta, klo 17.10 Lohjan linja-autoasema. Mistä linja-auto ajaa Lohjan asemalle ja sieltä Lempolan kiertoliittymän kautta moottoritietä Turkuun. Laiva lähtee klo 20.55 Turusta ja palaa la 29.10. klo 19.50 Turkuun. Risteilyn hinta jäsenelle ja avecille 50 €/hlö/A2-hytti. Hintaan sisältyy: perjantaina buffet-illallinen, lauantaina meriaamiainen ja klo 14.30 buffet-päivällinen. Ilmoittautumiset viimeistään ti 4.10. s-posti: rak.osasto47@gmail.com tai osaston toimistolla päivystysaikana parillisen viikon maanantaina klo 17–18. Maksut osaston tilille LUSP FI02 4006 1040 0677 65. Viestikohtaan lähtijöiden nimet ja syntymävuodet!
Hallitus

Os. 059, Oulu

Syysretki 28.–30.10. Rokualle. Omavastuu 20 €/hlö. Tarkemmat tiedot osaston kotisivuilta!
Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Mato-onkikilpailut su 18.9. klo 11 linnanrannassa. Sarjat: lapset, naiset ja miehet. Tervetuloa mukaan!
Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 20.9. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Kuukausikokous to 13.10. klo 17, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 203, Haukipudas

Syyskokous ke 19.10. klo 18, Yli-Iin kirjasto, Halametsä 1, Yli-Ii. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Sämpyläkahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 10.10. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Pikkujouluristeily la 19.11. Tallinnaan. Lähtö klo 13.30 Länsisatamasta. Ruokailu menomatkalla klo 13.30. Maissa on aikaa 4,5 tuntia, jonka jälkeen palaamme Helsinkiin noin klo 22.30. Paikkoja on varattu 60, jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Sitovia ilmoittautumisia otetaan vastaan keskiviikosta 5.10. klo 9 alkaen, ei aiemmin! Lisätietoja ja ilmoittautumiset Niko Räsänen p. 040 508 7731. Matkan varanneille, jotka jättävät ilman perusteltua syytä tulematta, lähetetään lasku risteilystä!
Nuuskakerhon tapaamiset syksy 2016, parillisten viikkojen torstaisin klo 11, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Seuraavasti: 22.9., 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12., 15.12. Kaikki veteraanit tervetuloa!
Hallitus

Os. 402, Vaasan putkimiehet

Kuukausikokous ke 21.9. klo 18, Pohjanmaan aluetoimisto, Pitkäkatu 43, Vaasa. Käsitellään esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 468, Mäntsälä

Pikkujouluteatteri la 12.11. klo 15 Lähdemme Lahteen katsomaan Sami Hedberg showta. Shown jälkeen on ruokailu. Ilmoittautuminen viimeistään su18.9., Teukka p. 040 733 0012 tai teuvo.teurokoski@msoynet.com. Paikkoja varattu rajoitetusti!
Hallitus

ONNEA

80 vuotta

Kannisto Valio Kalevi 15.9., Loimaa.
Kahvitarjoilu kotona la 17.9. klo 14 alkaen.
Os. 212, Loimaa

70 vuotta

Peltonen Urho Olavi 8.9., Joensuu.
Os. 003, Helsinki

KUOLLEITA

Perälä Lauri Matteus
Osastomme pitkäaikainen jäsen Lauri Matteus Perälä kuoli 28.9.2016. Hän oli syntynyt 10.8.1928 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1952. Muistoa kunnioittaen
Os. 002, Helsingin maalarit

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä http://rakennusliitto.fi/saarrot

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 2.9.2016:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü

- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakennustoimisto Kontek Oy (12.9.2016 alkaen)
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous-Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- SDD Company Oy
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

TALOTEKNIIKKA-ALAN TYÖEHTOSOPIMUSKOULUTUS
Pohjoinen toiminta-alue (Lappi, Kainuu ja Oulu)

Aika: la 15.10., koulutus alkaa klo 10
Paikka: Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu
Ohjelma: Työehtosopimus ja urakkalaskenta
Kouluttajat: Neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen ja toimitsija Esa Niskanen

Liitto kustantaa koulutuksen ja ruuan.
Matkakustannuksista tiedustele osastostasi.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 30.9. p. 020 690 249.

TYÖPAIKAT

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi opiskelevien vahva SAK:lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on noin 87 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskustoimistossa Helsingissä ja aluetoimistoissa eri puolilla maata.

Haemme
ALUETOIMITSIJAA
Itäiselle toiminta-alueelle Kuopion aluetoimistoon

Aluetoimitsijan tehtäviä ovat työpaikkakäynnit, luottamushenkilöiden valintojen varmistaminen ja koulutus sekä yhteydenpito heihin, jäsenhankinta, edunvalvonta-asioiden hoitaminen ja valmistelu sekä jäsentilaisuuksien järjestely. Aluetoimitsija osallistuu myös yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

Työssä tarvitaan neuvottelu- ja ihmissuhdetaitoja sekä kykyä ryhmätyöskentelyyn. Toimitsijan tulee osata ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti. Hänen on myös hallittava ammatillisen toiminnan edellyttämät sopimustoiminnan perusteet.

Hakijalle ovat eduksi rakennusteollisuuden työtehtävissä hankittu ammatti-kokemus sekä koulutus. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan. Lisäksi edellytämme hakijalta valmiutta siirtyä työskentelemään myös toiselle toimistopaikkakunnalle.

Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK:laisten ammattiliittojen tasoiset työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemukset tulee toimittaa sähköisesti perjantaihin, 23.9.2016 mennessä osoitteeseen kaisa.karvinen@vival.fi

Tiedusteluihin vastaa toiminta-alueen päällikkö Marko Niskanen, puh. 0400 749 859 tai henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi opiskelevien vahva SAK:lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on noin 87 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskustoimistossa Helsingissä ja aluetoimistoissa eri puolilla maata.

Haemme
ALUETOIMITSIJAA
Länsi- ja Sisä-Suomen toiminta-alueelle
Vaasan aluetoimistoon

Aluetoimitsijan tehtäviä ovat työpaikkakäynnit, luottamushenkilöiden valintojen varmistaminen ja koulutus sekä yhteydenpito heihin, jäsenhankinta, edunvalvonta-asioiden hoitaminen ja valmistelu sekä jäsentilaisuuksien järjestely. Aluetoimitsija osallistuu myös yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

Työssä tarvitaan neuvottelu- ja ihmissuhdetaitoja sekä kykyä ryhmätyöskentelyyn. Toimitsijan tulee osata ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti. Hänen on myös hallittava ammatillisen toiminnan edellyttämät sopimustoiminnan perusteet.

Hakijalle ovat eduksi rakennusteollisuuden työtehtävissä hankittu ammatti-kokemus sekä koulutus. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan. Lisäksi edellytämme hakijalta valmiutta siirtyä työskentelemään myös toiselle toimistopaikkakunnalle.

Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK:laisten ammattiliittojen tasoiset työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemukset tulee toimittaa sähköisesti perjantaihin, 23.9.2016 mennessä osoitteeseen kaisa.karvinen@vival.fi

Tiedusteluihin vastaa Rakennusliiton henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:
ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:
Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat **020 690 231**
Työttömyyskassa **020 690 230**
Takaisinperintä **020 690 250**
Palveluaika ma-pe 9.00–15.00

Työehtoasiat **020 690 232**
Palveluaika ma-to 9.00–16.00
pe 8.30–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:
avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:
ma 8.30–16.30 ja ti–pe 8.30–15.15

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
Siltasaarenkatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto,
Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Joensuun toimisto,
Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto,
Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkeli

KYMEN ALUETOIMISTO
Kouvolankatu 18,
45100 Kouvola

LOUNAIS-SUOMI

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
Liisankatu 18,
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO
Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto,
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,
Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO
Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

POHJANMAAN ALUETOIMISTO
Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto,
Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto,
Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO
Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:
Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa **020 690 230**
Takaisinperintä **020 690 250**

Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäivärahahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända friantecknigarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats)_____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____20____ - ____/____20____	**TYÖTÖN** (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) **/ ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
____/____20____ - ____/____20____	**SAIRAS / SJUK**
____/____20____ - ____/____20____	**OPISKELIJA / STUDERANDE**
____/____20____ - ____/____20____	**ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT**
____/____20____ - ____/____20____	**ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG**
____/____20____ - ____/____20____	**ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG**
____/____20____ - ____/____20____	**HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG**
____/____20____ - ____/____20____	**OMAISHOITAJANA /NÄRSTÅENDEVÅRDARE**
____/____20____ - ____/____20____	**MUU SYY**_____ / **ANNAN ORSAK**_____

_____ _____
Päiväys / Datum Allekirjoitus / Underteckning

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehtoa kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päivärahahakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
  – Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
  – Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehtoon eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päivärahahakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsioinnin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäivärahahakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  – Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päätyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
  – Normaalia neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
  – Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  – Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
  – Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
  – Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
  – Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarinkomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  – Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
  – Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  – Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  – Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  – Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSBRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Tommi Pietarinen

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Vain elämää Nelonen 20.00 perjantai 16.9.

Ohjaaja on tilanteen tasalla, kun **Lauri Tähkän** oikean suupielen vakituinen virne vaihtuu vasemman puolen vapinaksi viidennen kauden avausjaksossa. Hidastuskuva välittää hienosti myös kulmakarvojen aaltomaisen liikkeen, jonka vaikutuksesta silmien loiste kostuu kyyneliksi. Epäpohjalaiselle ilmiölle nauravat sydämensä kyllyydestä **Chisu**, **Mikael Gabriel**, **Hector**, **Suvi Teräsniska**, **Mikko Kuustonen** ja **Anna Puu**. Ensi viikolla hekotellaan Chisun herkkyydelle.

Kiss Bang Love Nelonen 22.00 torstai 29.9.

Tieteelliseksi ja tyylikkääksi mainostettu viihdeohjelma aloittaa narsistisen ihmissuhteen nesteiden vaihtamisesta. Nyt ei kuitenkaan heruteta kyyneleitä, vaan osallistujien silmät sidotaan, jotta he eivät näkisi, millaisen luonnonoikun nieluun kielensä ensitapaamisella työntävät. Haju- ja tuntoaisti ovat avainasemassa myös mahdollisessa spit off- sarjassa, jota Nelonen ei vielä tunnusta tulevankaan. Kiss Bang Loven juontaa tietenkin **Sara Sieppi**.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Pinkertonin etsivätoimisto TV1 17.10 perjantai 16.9.

Kanadalainen etsiväsarja on kaivanut arkistoista Pinkertonin surullisimpia tapauksia 1800-luvulta ja muokannut niistä draaman kaareen ja ihmissuhdesoppaan sopivia tunnin tarinoita. Todellinen on myös Yhdysvaltain ensimmäinen naispuolinen rikostutkija **Kate Warne** (1833–1868), joka sarjan alussa junailee itsensä Kansas Cityyn. Surullista mutta totta on sekin, että vuonna 1850 perustettu amerikkalainen instituutio on nykyisin ruotsalaisen Securitas AB:n tytäryhtiö.

Jäljet päättyvät Berliiniin TV1 19.30 sunnuntai 18.9.

Saksalainen huumorintaju tunnetaan ympäri maailman, mutta tarpeen tullen sikäläiset osaavat myös kurtistaa otsaansa. Näin käy uudessa Berliiniin sijoittuvassa sarjassa, jossa sivuhenkilöitä katoaa jäljettömiin viikoittain. Sarjaa ei kuitenkaan pidä kutsua krimisarjaksi, sillä kaikkiin sen katoamistapauksiin ei liity rikosta eli krimiä. Onneksi melkein jokaiseen liittyy. Avausjaksossa tuima ylikomisario Mina Amiri jäljittää kaksoiselämää viettänyttä perheenisää.

TULOSSA TEATTEREIHIN

Nainen junassa Ensi-ilta perjantai 7.10.

Moni VR:n matkustaja on tappanut aikaa lukemalla brittiläisen **Paula Hawkinsin** menestysromaania, jossa eronnut, surullinen ja alkoholisoitunut nainen kyttää junan ikkunasta muiden pariskuntien, muun muassa entisen aviomiehensä, onnellista perhe-elämää Lontoon esikaupunkialueella. Poliisi onkin epäuskoinen, kun nainen eräänä päivänä väittää nähneensä jotakin epäonnellista. Filmatisoinnin tapahtumat on siirretty New Yorkiin.

Lehdestä reväistyä

Lindströmin projektipäällikkö **Teija Hakaoja** on löytänyt asiallista luettavaa. Helsingin Sanomat 14.8.

Mikä sinua innostaa?
Uuden löytäminen. Esimerkiksi nyt luen evoluutioteoriaa ja rakennusalan työehtosopimusta. Molemmista löytyy todella mielenkiintoisia asioita minun työhöni.

► **Palstalle haastatellaan eri alojen ammattilaisia, jotka raottavat ammattitaitonsa salaisuutta.**

Raksanuori, tule mukaan!

Suvi Partinen

Ay-liike esitetään nykypäivän mediassa usein paikalleen jämähtäneeksi, harmaantuvien herrojen omaksi leikkikentäksi, jossa nuorille jää lähinnä vain sivustaseuraajan rooli. Todellisuus on kuitenkin Rakennusliitossa ihan muuta, sillä nuorten jäsenten arvo ja merkitys liiton toiminnan jatkuvuudelle on ymmärretty meillä muuallakin kuin vain juhlavissa puheissa. Tästä on todisteena erittäin aktiivinen ja monipuolinen nuorisotyö, jonka tarkoituksena on saada nuoret jäsenet osaksi Rakennusliiton toimintaa.

Raksaporukka on työmailla todella moninaista, joten myös nuorisotoiminnasta on haluttu tehdä sellaista, että jokaiselle olisi jotain. Kaikkeen saa osallistua tai sitten valikoida ne omiin makumieltymyksiin sopivat rusinat tästä pullasta! Jos esimerkiksi extreme-lajit ei ole se oma juttu, niin vaihtoehtoja löytyy aina sieltä perinteisestä salibandyturnauksesta (jonka Oulu joka vuosi voittaa, sitäkään ei tarvitse siis jännittää), vaellusreissuihin ja lehdentekokursseista erilaisten aihepiirien ympärille räätälöityihin nuorisokursseihin.

Oletko aina halunnut hypätä benjin? Hieroa vauvaöljyä yläkroppaan ja poseerata kalenterikuvauksissa hyvän asian puolesta? Tai sulloutua omaan pieneen kuplaan ja lähteä sen jälkeen pelaamaan jalkapalloa? Mitä hullumpi idea, niin sitä todennäköisemmin Raksanuoret tulee sen toteuttamaan! Ehdotuksia otetaan myös ilolla vastaan!

Raksanuorten toiminta on kuitenkin paljon muutakin kuin pelkkää hauskanpitoa, se on myös aktiivista vaikuttamista yhteisiin asioihin. Nuorisotyöryhmältä kysytään usein ajatuksia ja näkökulmia liiton organisaation huipulta asti.

Tämä linja toimii myös toiseen suuntaan ja silloin tällöin työryhmän ajatushautomo sysääkin liiton hallituksen ihmeteltäväksi kannanoton tai jonkin muun kuningasidean. Työryhmän kautta nuorten jäsenten ääni saadaan siis tarvittaessa kuuluviin jopa sinne Hakaniemen kokouskabinetin takariviin asti!

Raksanuorten toiminta on myös erittäin hyvä ponnahduslauta siirtyä mukaan myös muihin vaikuttajaryhmiin, kuten oman osaston toimintaan tai ammattialakohtaisiin työryhmiin. Aktiivisuus ruokkii usein itseään, joten toimintaan mukaan uppoutuminen käy erittäinkin sujuvasti, jos tahtoa ja intoa vaan riittää.

Raksanuorten toimintaan mukaan lähteminen on liiton jokaisen nuoren oikeus, ottakaa siitä siis kaikki ilo ja hyöty irti! Ajantasaisimmat tiedot siitä, mitä, missä ja milloin tapahtuu, löytyy Facebookin Raksanuoret-ryhmästä sekä raksanuoret.rakennusliitto.net-sivustolta. ■

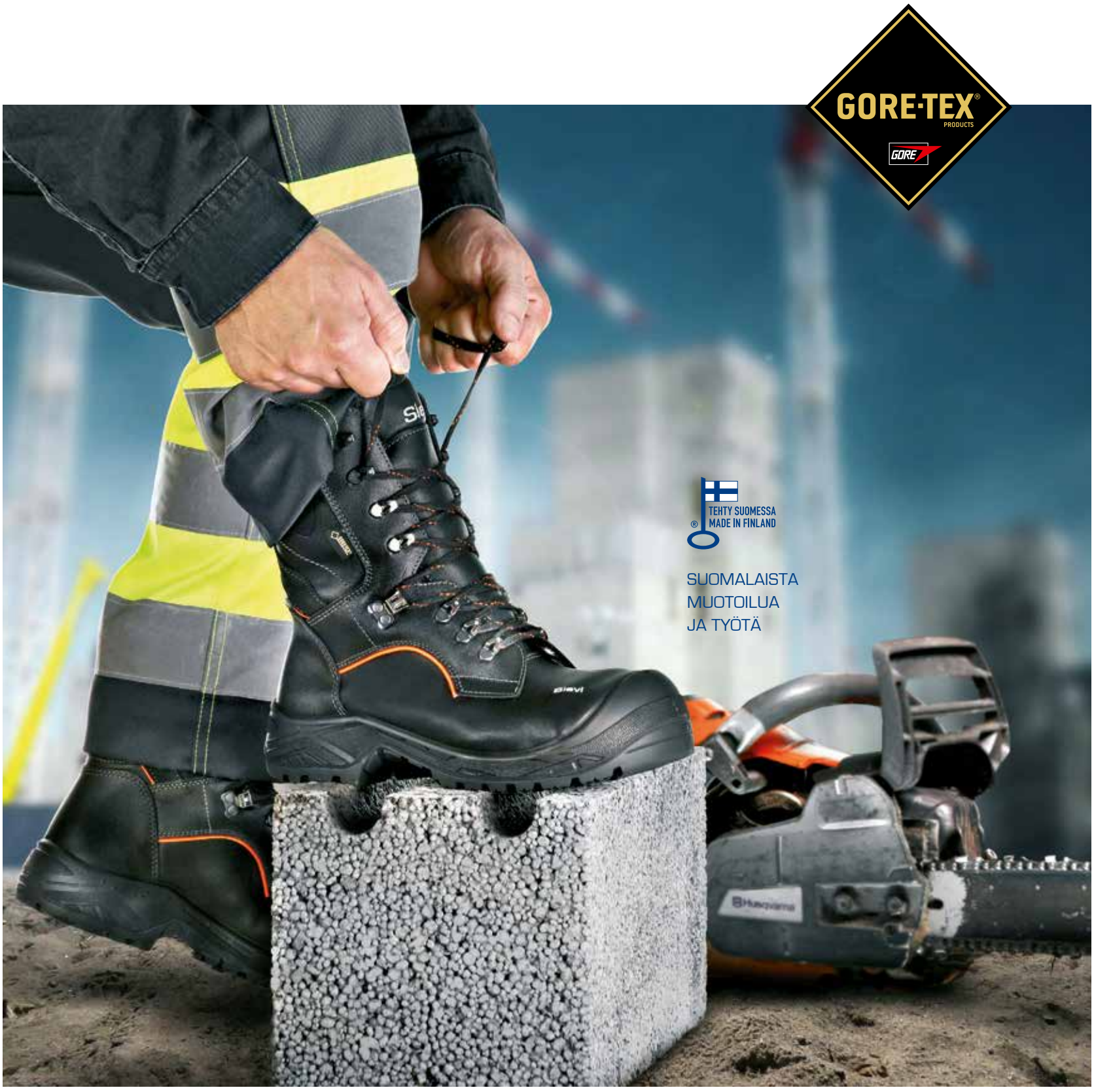

GT Timber. Ylivoimaista turvallisuutta ja mukavuutta

GT Timber on suomalainen jalkine suomalaisen jalkaan. Se on tehty olosuhteisiin, joissa vaaditaan ylivoimaisen turvallisuuden lisäksi myös ylivoimaista käyttömukavuutta.

GT Timber
XL+ S3
48-**52813-393**-71M
39-48
EN ISO 17249:
Level 2 / S3 SRC HRO

• Alumiininen varvassuoja • Teräksinen naulaanastumissuoja • Memory foam -nilkkasuoja • Sahasuoja • GORE-TEX® • Laaja lesti • Joustava pohja

Sievi

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy
Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11
info@sievi.com **www.sievi.com**